

מאבק בינלאומי אדיר למען פנים

לאחר שנפגש עם חסן מלך מרוקו, שוחח עם סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש, לחץ את ידו של שר התיירות המצרי פואד סולטן, אכל חומס בפיתה עם הזמרת ריטה;

ראינו הממשלה פרם יחנוד מפעולה פינית עם ראינו ממעלות יתן נקפונה להשיגתה מהורבציו

חוכמה חדשה: מחביאים סלי מטבעות מתחת לבלטות

הראייה לדור השחור אמר את תחילת חזות יקום ליד הדואר המרכזי (מקריב) 2. קרא קבוע של חמור.

אחת התופעות החזויות הראשונות לכלכלת ישראל מאז חנוכה ההצטרפות לטל המטבעות מתבטאת בירידה קיצונית בעניין שמנלה האורח הישראלי בהפגרת דוירים במקומות מחבוא מאולתרים. על המפנה הרמטי אפשר למוד כפיהם של שוחרי המטבע ברחוב לילבלוב. עושים

מה יחרש בשמנת העבועה הקרובים?

- אחרי בליטה תבוא ציתה אר
- צמחה תבוא פיתה, אחרי פיתה תבי ורחה.
- הרסים יישבו אתנו בהלסינו, הנו סינקאים יחפשו אתנו בניידות, דליהם יפתחו אתנו במגעם ברחובות.
- האופלציה תמנה, אפי צי
- ישחרר, הלביא ימריא, אלסינז תביא
- בירושלים, בארשבע וטוילה נ- יוצבו בכירות פסלים של אום
- רכבה זוהר, ערנה לב מונגלה ודינה יבצעו בבנייני האומה — קובי
- לדוגמה.
- פיוס ואחרות, רצה ורעה —
- היתה עור כזאת בתולדות המדינה.

שיכון וגורפולקל — שוב יתרון להופעת משותפת.

הדיאקט

ראש ממשלת בריטניה, מארגרט תאצ'ר, לא תוכל להיפגש עם שמעון פרס בחרישים הקרובים, למרות השתדלויות חוזרות ונשנות מצד מנהיגי השמרנים אצל לשכתו של ראש הממשלה. לשכת ראש הממשלה נאלצה בימים האחרונים לרחות פניות רבות מצד אישים שונים שביקשו לעודד את מר פרס לפני בוא הרטאציה, וזאת כיוון שלוח הפגישות של ראש ממשלת ישראל עמוס לעייפה. הסירוב המנומס שנשלח לתאצ'ר גומק בעובדה שפגישה בין שני המנהיגים נערכה לפני זמן לא רב, ורשימת הממתנים לפגישת-זכורה ארוכה ביותר. בנימוק דומה נדחו גם נשיא צרפת מיטראן ונשיא ארה"ב רייגן, להם נשלחה תמונתו של פרס בלוחית דברי תנצלות חמים. למעלה משלושים ראשי מדינות שהסכימו להיפגש יד ל"שמעונתרום" המאורגן ע"י יועצי ראש הממשלה הושבו ריקם. בין המפגשים שתוכננו וכנראה כן ייצאו אל הפועל שישרשבת עם נשיאת הפיליפינים אקיטו, ארוחת ארבע עם האפיפיור, ומיליו לוטו עם רסמונד טוטו.

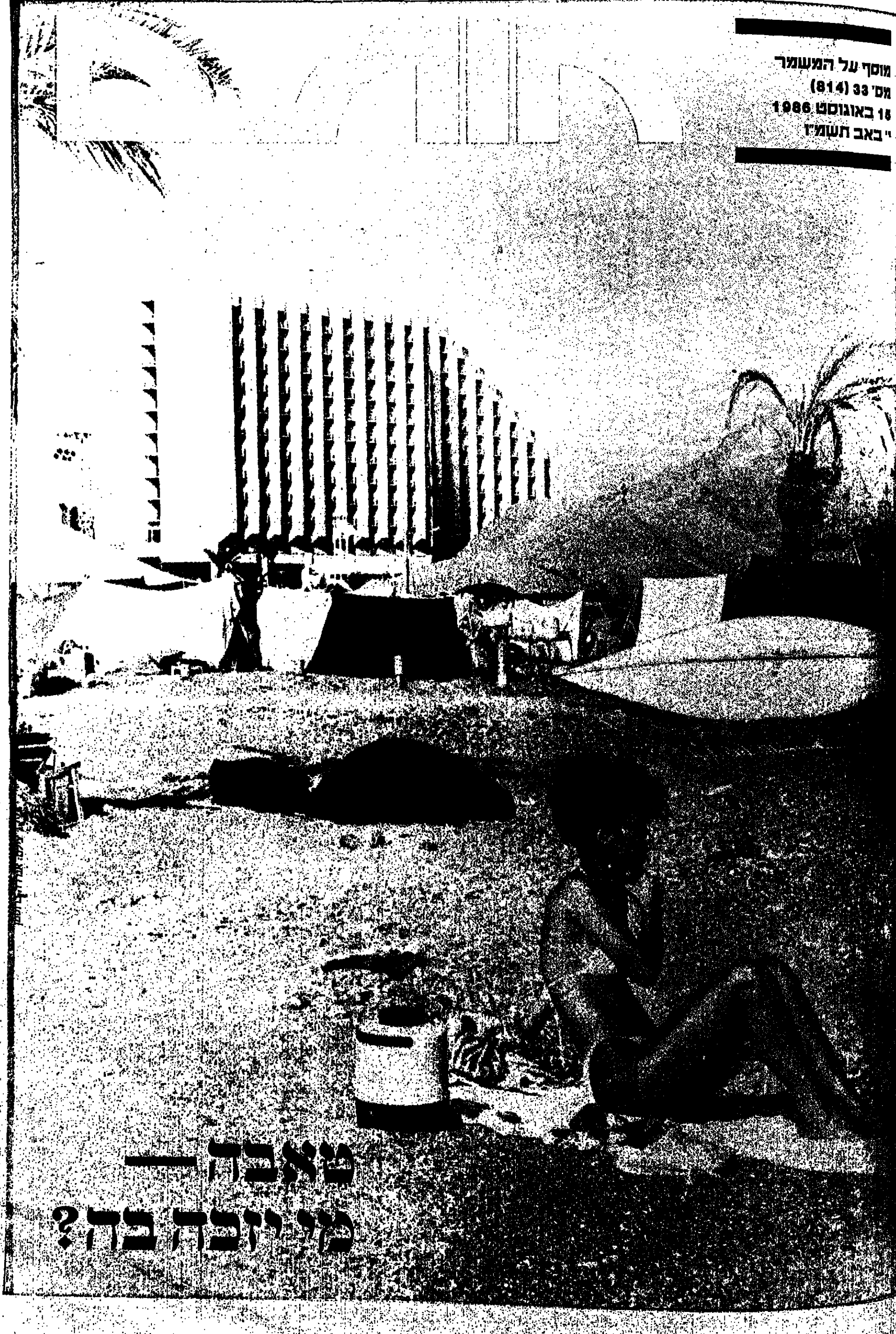
הנערה שפגשה את סוארש תפגוש גם את פרס

חזונית החמוכה, בעלת חוש החולוני המובהק: לולה קונצ'יטו, שפגשה את נשיא פורטוגל מארייו סוארש ואשתו באחד מחופי פורטוגל, תביעה נכונות לפגוש את ראש ממשלת ישראל ואשתו באחד מחופי הארץ. פרס, המאוסק בדרך כלל, מתלהב מרעיון וזאת בשל היותם המיוחד שיש לנו כלפי הולנד.

אדיק אינשטיין יוחר על ה"פיעון"

עונה, כשתחל בנסות החזקים גור נענות ונגז קפישע עם בציג אדיק, אין שום מדרקס אופיינטיבית, למרות המבצעת משרד החיש של אדיק אינשטיין, כלפי המעורש במריון מעבר לזמנה וזאת המסר כנת שוליעות מלוח השנה בקרב שומעית מודע וקמה עצמאית שבתקופה שיש בה מייצג חרב, למראת מחרון בעית, אבנה הדוש יחסי עם נתינתם ושיחות עם מנהיגים

מאבדה — מי יזכה בה?

פולין שלהם ושלנו

פולין שלנו

תור לקצו

הרצון לבקר בפולין התעורר בי בפתאומיות. הרגשתי צורך להוכיח את עצמי...

רציתי לראות את העיר לודז' ולא גולרתי בה אך שם גדלתי מגיל חמש. את לודז' של הפית של האריות עם העשן הכבד...

בעצם, את הציגות שלי למדתי בבית הספר, בשערי ההיסטוריה דווקא לא מהצר השלילי, אלא מהצר החיובי, ריתקו אותי...

הציגות שלי הושפעה לא מעט מחבריו הפטריוטיים הזה שקבלתי בבית הספר, רק הפכתי את הציגות והפכתי את הציגות...

והשקט שורר בכל. לא ראיתי חבורות אנשים, לא חבורות נוער מסתדרות וקולניות, איהם...

לפי רעתי השניו בפולין הוא רב, דווקא לטובה נטלנו כבישים שסורגו ורוחש מאד עכר, כבישים ישנים הוחלפו בכבישי...

מטר, בתאם לגודל המשפחה, וחור אדום במהלך הטיל עברנו את פולין מרעה דרך צ'נסטוכובה לקרקוב...

השאלה שהעיקה עלינו במשך כל ימי הטיל היתה - איזה יהודים נכון שפולין התרשמה לטוב ונראה לי שהפולני שימר את...

הנאצי שהעיקה עלינו במשך כל ימי הטיל היתה - איזה יהודים נכון שפולין התרשמה לטוב ונראה לי שהפולני שימר את...

רחל ויגלי

קצה הלשון

עקב רבי

הפציבה

המורכב הפציבה (בכשרו כפי רוב דוברי העברית).

פולטיני אונטנר - מיוזן

ראשית המשלה שמעון פרס טבע לאחרונה את המונח הלאומי או הפוליטי הזה, פולטיני אונטנר...

בכל ממוז אידע האסון, שכעה נערים ונערות תלמידי הכיתה העליונה מתחשפים של קיבוץ חק במיוחד עמק יזרעאל...

השאלה היא: הפציבה או הפציבה - ענין הקריאה העדיפה או הכבדה? עם מי נהג - עם קייני רשות השירור או עם...

ג'רדן ששימשו בעירוביבית

למרבית הצער והחרדה, נרסס המורד, על קצה הלשון לפני שבועיים (1 באוגוסט) בצורה משבשבת ביותר, תקלה דומה, כוכר...

השם כ' צ' לשון ימינו הוא שבתדיר פיוטי לידרנש, גם בשפת התנ"ך יש שרץ הוא ידירנש, כגון בסמוק, כרץ, כחל, לי...

אני מנסה להפיק מהפסוק את תיקון השפה המקובל, הנהגה בלתי נכונה, שאלה תיקון השפה המקובל...

בוסית

שמואל בונים

ליפשיץ

תמיד מתייחס יפה, קרי - באמפיון, יש חברה שמבקשת מזה - אני נותן להם מזה, אבל זה לא אני - זה מזה, גם...

הלו... חורג

תבנון מים חדש

קראתי בעניין את מאמרו של צמרת כח על התקנת חוקים של משרד החקלאות משנים 1977-83, אני רוצה להעיר שהנהלת עניי המים...

בני-אליעזר אחראים

חל בנימי בני-אליעזר חינו פוליטיקאי ממוצע חודע לטאטא בכשרון רב את חורגים הלא-נעימים אל תחת לשטנה עובדו ו...

גלדיהעיתון רזיה מרחביה

ללא תודות (1985) סומלר על ג'וני (70x100)

אל המרחב-האומנותי הישראלי, הצפון בעיניים צעירים הממלסים את תולדות דרכם באמצעות התחברות לאינפורמיות ורור, פורצת...

המרחב-האומנותי הישראלי, הצפון בעיניים צעירים הממלסים את תולדות דרכם באמצעות התחברות לאינפורמיות ורור, פורצת...

חיים מאור

בדואים לעים

6

מבצע צפלין

מאת שלמה אהרונסון

רשות הלאומיים הסבה את תשומת הלב לבניין ניוארקס ענקי בושינגטון, תיא הארכיון הלאומי של ארצות הברית (UNITED STATES NATIONAL ARCHIVE) לברידלי הסבה את תשומת הלב למבנה מרדלי מורדני בסטון אשר במדינת מרילנד — שמעל אחד מגאפיה המורדני המגדל, מוצבת אנמנה ענקית גורלה לקליטת חשידוריים של לווייתן ריגול. באנמו האחד, הפתוח לקהל, שכן סניג של הארכיון הלאומי, ובו תיקי יחידות השדה של ממשלי ארצות הברית — שגרירותיו, שלוחות המודיעין האסטרטגיות והצבאיות מודיעין להבטחת האמריקה, ועוד אוצרות מתקופת מלחמת העולם השנייה שנשתדדו זה לא כבר למחקר.

הישראלי העובר בסניג זה התרגל לראות את חדר הקריאה שלו כשידורי הטלוויזיה על פרשת ואלודיים, שנשתעפה גם לכאן, הוא מחזיר מעט, כאשר מוקרנת תמונה של האנף הסגור הצמוד למבנה, ואנמנה הצלחה בגגה באנף הוא ביצע פולארד את מעלליה, במסכתו מן השידור, כך מתגלגלת פרשיות ריגול העבר למבנה אגו, אולם עובדי הארכיון המודלי אינם מותעניינים בחווה, עיסוקם הוא בעניינים מן העבר, שרומה כאילו כולם פורסמו ונחקרו מכבר, פרשת ואלודיים מלמדת שלא הכל פורסם, וכי יש עדיין תחומים שלמים בתולדות מלחמת העולם השנייה שלא נחקרו כראוי. אחד מהם, שנפתח רק עתה למחקר, הוא החידור המקורי של גופי הביון האמריקניים ובראשם אס.אס.אס (OSS) — "משרד השירותים האסטרטגיים", או סוכנות המודיעין המרכזית של ארה"ב, כפי שנכתבה בתקופת מלחמת העולם השנייה.

מסמכי המטה של אס.אס.אס מועברים זה כמה שנים מארכיון הסי.איי.איי. בלנגלי, וריגליה, לארכיון הלאומי בושינגטון, הפתוח להיסטוריונים, מסמכים של גופי ביון אחרים, ובהם תיקי יחידות השדה של מודיעין הצבא (ג'יי) ושל הריגול הנגדי הצבאי (ס.איי.ס). מועברים לשלוחת הארכיון הלאומי במרילנד, החוקר עומד בדיוקו ודחיתו מל מלז לו של תיקים מקוריים, שחשיפתם אינה שלמה עד היום הזה, שכן העבודה בתיקיה של קודמת המודיעין של ממשלה כלשהי, שלא נבנעה ללא תנאי במלחמה, נראתה עד כה כחלום שאין לו סיכוי, ודנה נפתחו לפניו מסמכים שהיו סודיים ביותר, והוא מחטט בהם בדידים ורועזות — מגוח הצידה את תיקי "ירושלים" של מחלקת החקר OSS ותיק רומה של המודיעין הצבאי, אירדך בין תיקי "קח" ו"אייסטנבל" הברדשים לו למחקר של פרשיות קשות וכאובות ביותר מתקופת השואה — ומגלה כי עיקרו של החומר, הנראה מבטיח כל-יך, אינו אלא חזרות ביוקרטיים וכספיים, צווי הצבה והעלאת כרונם מאכס טיפוסי בין רשויות, ומלחמות נצחיות על ערפיות תובלה.

מבצעי הונאה

החוקר הישראלי אק יודע, כי פרסום מסמכי מודיעין מקוריים ממלחמת העולם השנייה החל בכך כבויטניה לפני כ-10 שנים, נראה שהבריטים למרבית הפליאה, נהגים בגילוייהם גורל יותר מהם של האמריקנים — שכן תיקי OSS רצופים דפי קרטון צהובים רבים, "הוצא על פי חוק הביטחון הלאומי, 1975", רחיקו מסמך זה נגנו עד להורעה חרשה, אולם המסמכים הבריטיים והאמריקניים מגלים יחידות תמונה מסובכת ומרדכת עוד ודכה יותר מזו שהיתה לנו עד כה על מלחמת העולם השנייה ועל פרקים שחורים מתקופת השואה, למשל: "מבצע צפלין".

מבצע ביון זה ביקשו שירותי המודיעין של שתי מעצמות המערב למשקן את הגרמנים להונגריה ולהביא לכיבושה הפיו של מדינה זו כדיר תנאים. הונגריה היתה בעלת-בית של ההטלה, אך שמרה על מידה של עצמאות כלפיה, עצמאות זו קיימה בחיים — אם גם בדרוק, את 800.000 יהודי הונגריה — הקהילה היהודית הגדולה האחרונה שנותרה באירופה, מרדע היה כיבוש הונגריה כדיר הגרמנים ודרש לכרישים ולאמריקנים: משום שביקשו לפור את תורמאכט באזורים רחוקים ככל האפשר מחופי הנהרות שבתכנון בצרפת, ואשר הוצאה לבטוח אל המועל ב-6 ביוני 1944, חרשים רבים לפני כן תחבלו שירותי הביון המערביים שורה שלמה של תכניות הונאה, מהן שגורדו כריים מיד בתום המלחמה, כדי לעורר את עיני הגרמנים ולהפתות את תשומת לבם הלאה מגורמניה, האיש שלא היה — לווייה שנספחה לחוסי ספרד וכביסה תכניות מעולה מפורטות — שפובריקו במיוחד להבטחת וו — הטעה את האויב לזאמין כי הפליטה תהיה נחש במקום אחר, כן קרע מכבר הסיפור על כפילו של המפקד העליון הבריטי — שחקן תיאטרון קשיש וצנוע, שגילם את רומנו הצבעוני של סיר ברנרד שו, סוכנומרי לעינו סוכנים נאצים בגיינלס ובקאדור, הלא הוצא כבטר קולנוע, שבו שחקן את עצמו משחק את מוטגומרי בורטר קרן-מרוחקת משרה הנהיגה בצרפת, ומטעה את סוכני האויב לזאמין כי הבריטים מתכננים מלישה לסקנדניה או לבלקנים.

19 במארס הגורלי

ביומת לכך תכנונו הבריטים והאמריקנים את "מבצע צפלין" — אולם לתוכנית זו לא ניתן פרסום אלא 40 שנה לאחר המעשה, המורדב במעשה הונאה מוכיח ומתורכם עוד

יותר ממעשה האיש שלא היה". שירותי הביון המערביים עשו שימוש בתוכניות המודיעיניות הידועות של ראש הממשלה ההונגרי קאלאי, והפצו שמעות כאילו הלה מתכוון להפיר את בריתה של ארצו עם הדיק הלישי, ולפתוח אחת לפני כוחות הבדית כאשר ינחתו בבלקנים, מהלך זה נועד לחשיג מסרה כפולה: ראשית, לטקע מריו בין הממשלה הבריטית-שגרמנית כבודשט לבין הטיה, ובעקבות זאת להגדיל את חששם של הגרמנים כי תהא עומדת להודיע נחיתת המונים אנגלי אמריקנית בבלקן, שעה שעורפם ההונגרי אינו מוכנה, כדי לקדם את פני הדיעה הזאת חייב היה הטיה לפצל את צבאו על-פני מנחיהה של אירופה — שכן לא יכל היה לדעת היכן בדיוק תבוא עליו הפלישה — במקום שיחזיקו מרכזו בסמוך לאחרי הנהיגה האמיתית בגורמניה, רעיון מרכזי, ללא ספק — שהחשקנו בו מנחיהה וצורה מרכזים, המודיעינים את ההיסטוריון של ימינו בתחומם וסיוותם, הגרמנים אבנם הלכו שולל, ולמרות התסעויות של הצבא האדום לעבר הונגריה, בחורף 1944, חששו עוד יותר מפני נחיתת רמיות של בעלות-הברית המערביות בבלקנים, כדי לחבור עם ממשל הונגרי ידדית לתן, ב-19 במרץ 1944 ודחה הטיה ל-13 ריוויזיות של וואפן סם וצבא סיר לכבוש את הונגריה, "מבצע צפלין" הצליח, בלנתון וכבושינגטון הרימו אלופי הביון כוסות — שעה שגורלם של יהודי הונגריה נתון, נתון זה המון החיילים הגרמנים ובגריטים האנטישמים המקומיים שהיו לאדוני הארץ, נשכה לפעמים בסערות חזיתות שממנהל עד היום, אם יכלו יהודי הונגריה להתקדם ולחלום באיב, בתקופה כלשהי להציל.

האם ידוע בעלות הברית את הצפוי לקהילה היהודית האחרונה באירופה כאשר תחליטו על "מבצע צפלין" תיוון בתיקי OSS וארגוני הביון האמריקניים האחרים מגלה תמונה סבוכה בדרוק: OSS קלט את משמעותה של השואה, שפרשית נדעה לו מאמצע שנת 1942, לעדך שנה לאחר מכן, כך כתב לו ההיסטוריון פרופ' ארתור שליטג'ר, שהיה עורך בולטין ומדעי השבועי על מחלקת החקר OSS, לעדך באמצע 1943 תכננה אירודין דבורק, איש OSS יהודי, לממנה על איסוף הידועות על השואה במחלקה זו, שבראשה עמד ההיסטוריון הידוע ויליאם לנגר, כיצד הגיע לנגר — אמריקני ממוצא גרמני, לא-יהודי — לייס את מחלקת החקר היעילה והמתוחכמת של הביון האמריקני בשעתו, ומה היה יחסו בתחילה להטיה ולשנאת היהודים, שעה, זה סיפור מרגי ומסוכן שיספר בהודמנות אחרות, עובדה היא, שמינה את דבורק לאסוף מידע ספציפי בעניין זה, ושגופים אחרים במחלקתו עקבו אחרי הנעשה בכל אירופה ובתנגדיה — ושמו את לבם גם לעניין היהודי, הם יכלו להעריך מראש את הצפוי ליהודים, אם "מבצע צפלין" יצליח, יחד עם זאת לא נראה מן התיקים שנחשפו עד כה האם היתה השפעה כלשהי למידע שאסף דבורק במחלקת החקר, על שיקולי מחלקת המודיעין ומחלקת המבצעים של OSS, בדרוק עצמו נפטר לפני שלוש שנים, אלמוני כשהיה בחייו, את אלמנתו גילית בגיינלס, וידע נוסף לברוק בעובונה, אם חשאר אחרי ידיעות שלא נעשה בהן שימוש מראי כאשר כיון בתפקידו כ-OSS.

נגר ויליאם רונבוק, שעמך בראש חשירות, וסגנו לעניינים מבצעים נגדל מקנורוד, היו כפופים לראשי המטה במישרין, הפילוסופיה של ראשי המטה, שנעצבה תוך שיתוף פעולה חרוק עם המפקד העליון, הנשא טונקלין רווולט, העדיפה את שיקולים הצבאיים-איסטרטגיים במהלך המלחמה על מני כל ריוויזיות נאציות ממבצת תורמאכט בצרפת ברנע הקריטי של הנחיתה בגורמניה — כי בכך אולי, ויכרע חקר כולו, תגורלי לעתיד של העולם, של אירופה ושל היהודים, זו היתה, בודאי, תשובתם של ראשי המטה אילו היה מישור מוכיך את גורלם של יהודי הונגריה, בשעה שהחליטו על "מבצע צפלין".

זריחת השמש

מלחמה כמו במלחמה — כלל זה עמד לנגד עינינו של ראשי המטה האמריקניים מלכתחילה — אלא שהיו חייגות ממנו, חייג שנפרסם חלקית, מיד בתום המלחמה היה המרמ' לנכיה נפרדת של הצבא הגרמני בצפון איטליה שגילה ראש OSS בשווייץ אקן דאלס, עם המפקד הבכיר של הסם והמשרות באיור זה, קול וולף והאיל דאלס נעשה לימים ראש CIA, ויחד עם אחר — מוכיר המדינה ג'וזף פוסטר, היה מקביליטי "המלחמה הקרה", והואיל ותלם את סוכניו, היה מקום לחשוד בו כי כבד בשנת 1944 ניהל מרמ' על שלום נפרד עם הדיק השלישי על חשכון בדיה-המועצות, סטאלין אף השמיע אישום כזה כריים, וגם לכך היתה, כנראה, השלכה טרגית על גורלה של שארית הפליטה היהודית באירופה.

לאחרונה פורסמו המסמכים המקוריים של "מבצע זריחת השמש" (OPERATION SUNRISE) בארכיון הלאומי בושינגטון, בצידם של מסמכי אקן דאלס על-ידי ההיסטוריון מרדלי סמית, בריקום מלמדת, כי למרות שסטאלין טפל עליו האשמות כבדות, היה רדיה-גרמליים האמריקני הזגן כלפי

הסובייטים נזהחו במגעיו עם הונגריה, ולאחרי האמנות והתכונות בצפון-איטליה, המרמ' כינו לבדן גנחל, הסם, וולף ויליאם סירד היה נחשד פשוטה כמשמעה וולף פנה באמצעות ממוכים נכבדים עם דאלס, מבלי שנתחוויר כל צרכם זהות ומעמדו של דאלס שיגר אליו איש קשר לפי הנחיותם של רמ' ודאלס כי לא תהינה שיחות בין נציגי ארה"ב לאנשי סם ארצות הברית אחר הלוכש שחורים — כנראה על תליין זה — דאלס הודיע על כך לושינגטון, וקיבל אישור להלך כניעה בצפון-איטליה, שהיתה חולצת ספק של מות חייילים גרמנים מימנים, אשר חטמו את המעשים וההחלטות האסלקיים לבטן ודכה של הדיק השלישי, "זריחת השמש" ניתן למרמ' זה, משום שאילו היתה המקורות היתה המלחמה מתקדמת בחדשים רבים, ויהיו בניהם — ויהיו רבים בכללם — היו נצלים, נגברו כי איש הקשר האמריקני של דאלס טעה בנידו לבשו מדי קרץ של וואפן סם, מיוחדים לאלקיותם של הבריטים וחי כחורים — לא שחורים — והוכחו לא רק את מדי חיל האוויר הגרמני, דאלס הודיע ואף עליו המטות, שהודו לו להמשיך בשיתות — מיוון שכתב קומה העלול זה של הדיסטוריה מלמד, שלעיתים קרובות המציאות האמיתית — בניגוד לרמיותם של המודיעינים — אלא כליל מקיר רגוף טעיות, ואין בהן מנהלה סודית, המולבשים עליה לעתים קרובות לאחד המעשים המשיק, אפוא, במרמ' — שכן לא יכל היה לדעת היכן כראוי ליהדרים (כ-300) שנותרו תחת שלטונו, לאחר

היה להביא לחיסכון גדול בחי חייילים של בעלות-הברית, כוודאי שהיה נחשד לסכנה גדולה של פיצוץ הבדית הגדולה עם רוסיה הסובייטית, אילו התנהל סכיב מסירת סחורות אסטרטגיות או ממו, שמקורם במערב, ליד הסם, כפי שדרש אייכמן מיואל ברנר, בכל זאת נתן הממשל האמריקני את הסכמתו למרמ' חשאי שגילה נציג הביוט בשווייץ, סאלי מאייר, על הצלחה של שארית הפליטה, בימתו של ר"ר רווולף ישראל קסטנר — עם המלך ושליו קורט בכר, יחד עם זאת לא הרשה ושינגטון למאיר למסר פורטה אחת לגרמנים, המרמ' של מאייר וכתור לבטוח בתולדה, של המפותל שעמדה לסחוף את גרמניה, והדוות לשכליו הטוב ולמהלכי קסטנר, כפי שאנו למדים ממחקריו של יהודה באאר בנושא מסוכן וכאוב זה.

נסון גליק בשורות OSS

תיק הארכיון הלאומי בושינגטון וורקס אור חרש על פרשת קסטנר מצידים שונים ובלתי פשוים, אחד התיכטים של פרשה זו הוא המידע שהיה לבעלות הברית המערביות על מלכיותם של מסורות היישוב היהודי בארץ המטות, שהודו לו להמשיך בשיתות — מיוון שכתב קומה העלול זה של הדיסטוריה מלמד, שלעיתים קרובות המציאות האמיתית — בניגוד לרמיותם של המודיעינים — אלא כליל מקיר רגוף טעיות, ואין בהן מנהלה סודית, המולבשים עליה לעתים קרובות לאחד המעשים המשיק, אפוא, במרמ' — שכן לא יכל היה לדעת היכן כראוי ליהדרים (כ-300) שנותרו תחת שלטונו, לאחר

כיבוש הונגריה חצי שנה לפני האסון, מכתב זה צולם על-ידי הצנחנה הבריטית, והועבר לאמריקנים, אף הללו החזיקו מרגלים מסוגים שונים בארץ — החל באנשי OSS, וכלה בחצי תריסר אנשי מודיעין השדה של הצבא הריגול הנגדי, היום יאמרו — "במלחמה כמו במלמה", ובדעיד מדינה יהודית אין להקיש מזה על פרשת פולארד, ובצדק, אלא שעניין האמנות הכפולה המוסר כלפיה בפרשת פולארד, מעוגן בארץ בלקחים של יהודים אמריקניים מהתנהגותם בתקופת השואה, ונה מתברר עתה, שנציגו הבכיר של OSS בארץ באותה עת היה פרופ' נלסון גליק, הארכיאולוג הגדול ומראשי הדיבור ויויון קולג' בסנינסטי, גליק הלאציוני דיווח נאמנה לממונים עליו בושינגטון כי מדינה יהודית בארץ, "תגרום למלחמה בין הרוב הערבי למיעוט היהודי, הערכים יילחמו — וכמוהם יילחם גם העויר היהודי, שגבו אל הקר והוא תש שאין לו עוד מה להפסיד".

קשה לדעת איה נוס גרמו הדיווחים הללו במאבק להקמת המדינה למרות — ומשום — שהיו מודיקים, אולם משקמה ישראל, הדוות לנכותו של העויר היהודי להילחם עליה כפי שניבא, היה גליק לצינוי ולאחר מטוכי יהדות ארה"ב שתרמו לכיסוסה ולקידומה המדי, תקופת שירותו ב-OSS בארץ ישראל היתה משבצת דיקה בביוגרפיה שלו, עד שהחשפה ביד אחד מתלמידיו בבית-המדרש לרבנים נתפרסמה לפני כתב שנה בכתיבת יהודי באמריקה, עתה ניתן לתער גם אותה — חלקית לפחות — הדוות למימנות ולאוביקטיביות הנקצועית של עובדי הארכיון הלאומי האמריקני בושינגטון.

● פעולת הטעיה
● שחרצה את גורל
● יחידות הונגריה
● מרמ' בין האמריקנים
● לגרמנים
● גליק הארכיאולוג —
● מרגל אמריקני בארץ ישראל

בית הכנסת המרכזי בבודפשט — שנסה מן היד

מלחמת העולם השנייה

הוא מביא את המצב הנוכחי של ישראל. בציבור האזרחי חורגים, בציבור המוסלמי התארגנות מיד לועז ציבורי, התושבים פנו במכתבים לראש העיר, לאנשי ציבור ולעיתונות. מואחז יותר המסורס התושבים יצא אל הכאן, ירד העיר והעיר נשאלת על מכלול התבונה במחוז אל המוסלם לסלול לעצמו דרך אל מינו מלמדת המעבר לראשות העיר, עד השתתפות במאבק אזרחי ברחבי העיר. ככאן, שאינו תרשם האזרח, מוביל את המוסלמי, כאף התנגדות שהיושם לעיר העתיקה לתכנן ובכך אשר ישרת את מוסלמי.

תוכן תקשורת לתושבים

מאבקם העצום, החשוב ביותר תקשורת. מערכות התקשורת הוותיקות קוראים ובמאמרים על תוכנים, דיונים, התנהגותם לחינוך הנוצרי. אנו נרצו הדין מספר, למשל, כי יש לי סטיון מול הן והעצמים מסתירים לי את האמת ואני חושב ש"לדבר". בגן מאר מרל לביט דק מפרה ובמורה ובמסכתם רשן וציוני מרל מרל, בצבע חדש מבינים נקיים, את זהו אסור. רגש אנו אבייטק ישן אשפות צדירות של אוריכלם. גם מאר אסור לרן ולפסל שביטות של מומחים תאורים ממוארים, עש מותב צבניות, העתק משו, שולחנות חורים, ניד מרלעס, רגליים, העתק משו, השלים

1767. בינוי 86, שכונה חוצי לאור התפילה מס' 6
 והפרסומה של הרב, הפעם בעיתון. ידיעת אחת
 והערתו שוב. בעקבות ההצלה הראשונה שלט
 עליו ותושביו לחץ בכד. והלכו ומתלקטת התנועה
 העירייה שם התחיל תהליך של תבונה והדגמה את
 שני תנחית. תחילה כואב ושוברג. כל מיני פקידים שלו
 מאז הרבה. בדריס-לא-דריס-הגענו לפקד מס' 10
 להשאר בעליוש. שם, שהיה מוכן להודות בפניו שהיה
 החדש שבו נקצן בברור רצינית. באגזא את עצמו כאחד
 מהאורז. והיה הבטיח לנו, שלמרות שחוק לא מניח
 מהמנהל המנהלים לריוני תעודה המקצועית. הוא שני
 חזרו והביח האוסף את תושביו, התבטטו בזה בזה
 בסביבה. תדענו על תושב האזור על תפילה. יש
 קמתי יד אחת יד 4, בכוזר, 4 תושביו. כל האזור שם
 1768. פקידים שחילקו תביעות הדין. לאיסוף הראשונה
 בינוי 86, הגיעו כמה מאות תושבים. מאות נוספים
 בחוץ, בשטח הגן עצמו. מסרתי סקירה על התשלום
 העצמיים. והתפתח שלטון רעפה אנשי הגני. אחת
 החליטה. שם, הוא חלקי רעפה חוץ 11 בפרט. אחת
 מגרס לשלול כל דבר שימאז עבור. במסגרת תושב
 פרוטוקול כרת כרדי, ויש רצון של רעפה על 11

במלך השנים נתחוו בגן פינות שונות בחתום לכו
האזכרה הפחד אותן. מינה אחת מוקדשת למלאכה
ולקשישים במלכים בגן שעות רבות בשבת, ובמשיח
קלם. אל מנה אחת מנעיים הורים עזרים עני
לדעתו. הוא חמקם עידיה בסמיכה בו יכולים החורים
לעול במחורא עם עולת הנקרות או שלוח א
האזכרה לסחובת ללא מיקוח ולא חשש. בפני
השנים. מלכים. מלכים. מלכים. מלכים. מלכים.

מסוף מחוץ, את אופי הסביבה הקרובה של אנשים באזור התגלגל בעצמותו. כ-35,000 תושבים. איש לא מידע את המרחק איש לא מתעניין בקרבתם ואיש לא שואל. נודד מה רחל של התגלות כלפי ילדים. האזור אינו שותף להליך תוכנית. יושבי ומבשרים של שותפות ומודעות ומתאם נשמתו שהיא נוסטלגיה של החרו הגדול של שקיבות. והתאבדות האהבה הרהורית של ארומה אצל אבות העיר, הם צריכים לזנוח שולחן של דבר דבר. הם נשלים את התהליך של דבר עם

בתנאי: כל תנאי תחת אזורי פוליסט ויזמן שחוקם ב
תחת **ד**, אלו לא ירמו לאיסוף חומרים של תושבי
החאר.

300 מקומות חניה, אומרים החושבים, לא יפתרו
כל בעיות החניה בהאזור. התושבים ממשיכים
מקומות אסטרטגיים בלונגוים בסביבת הקרובה: כיכר
מינאליס, ע"י קולנוע מקסיס, תחון תניבי, אילון
בבוגרוב תחת סירקק, ומתחת בילדס גורדא, שגטר
לאחרונה. שלמך פרדמן, ר"ר ורמחושב עומד עם
הדרך הסטטיסטית המקצוענית, לא חושב, בבאור, לא רק
אנשים רבים, אם מבליט גם את רוב תחת חום, לא רק
כדי לשמור את ציץ האסיריס אלא משום ע"מ להתאורג
מחוסם. תחת בעיית החניה, תתלין של שנתיים,שלש,
חינו יחסרם. לא טוכל לישון, לא טוכל לפתוח תולות
ויחיהם. כל איכות חינו תדרס, חינו יחבט לגחוסם.
לא טוכל לבחור לזכיר יזאנף, אם נצלים אנשים על
סמלי טורן מחרת, לשמח ווקדולתל פסלסלים שגדרות

דיאלוג צולע בין האמזר לרשעות

לעירייה, לעומת זאת, טענות משכנעות לא פחות. דובר העירייה מסתובב בעיר ומנסה לשכנע אנשים שאין לי אחות. משע, ישי, הציבור, אומרת לעירייה, במרע. על פניו רגעת נוחות ונחלת אדמות אך שו ב פנס אחד - הוא פשוט אינו כבד. גם מאיר לא ידעם לחתום, ומשע טוענת הציבור המצוי טענה - החדל להחלי. העירייה טוענת כי מתחת לחלם קטן מתגן ובנה חניון לצרכי ההנוחה של מרכז העיר תל אביב. מעורלי, אומרת העירייה, ישיאר ק מאיר ירוק פתחיה. ושום משכנתא ירק בעיר, לא יתפגע לצרכי תחנה. התחרהה תיפול בירדה מחוזות לבנן ותכנון ערים. מחולל האביב ישי.

עוד כ־1000 התגוררות, ולהערכתו, רק שמית העשונות תיקח למעלה מ־5 שנים. "על כך מוסיף ד"ר יובל פורטוגלי, מראשי הסוציולוגיה בחוג לאורגניזם באוניברסיטת תל־אביב:

הגן - בית שני לזקנים

להתרשם ולהגיש, כך, תלויות, בימים אלו, בלובי של בנין
העירייה התכנית לפיתוח מכלי יפו וחבנית לבנית מלון יריחו
שרש רחומות למלון מנדרין, וכבר היו שם תכנית אחרות. מים
פעם את יוזמיו דיון מנדרין, בנרש התכנית, אהנו מנדרין
מציגים תכנית כולל ארורח שנוגע בעל להכניס את יפוח. קיינו
דיון פומבי על כנית מרכז גולדה וקול ירישית בית מים, חלבו
שהתכנן ישיעית את יריכו, מעבר לכיסוי הרגיל שניתן לאיסור

[illegible]

ביממה, אחד כך פנינו לעזרת העיתונות, לאשר בזה חל
וירושבסקי, ח"כ ששירא, מן ראש העיר בסוף דעת העם
להפגש על כל אנשי העדה במקומות מאד נוחים, וזה
שיתור חברי מועצת העיר שאפשר להגיד אליהם ויעזרו
לארגונים וחלוציהם: וזה חרבה להגנת הסכס, וזה
שונים: יגאל מוסקונון, יאיר גרינבא, ואל מן נדויה -
הזהיר האדאש על שירותי חל, ואף על מן ששכנו שנה

לעזור, אסילו במידה מועדית. בשלח זה חזנו אליו עיר
שואו אדם כמה, נבחר, קבל קסק ומאד גות. אסילו מלכית
עורה מכל אדם, מבלי להסכים בביציתו ומחור
בשחיתותו המפלגות. אני, מצפה לקבל עורה מכל המלכות
זה מאבק יצבורי. עיר נשא קרוב כלום, מבטיח חורש
האחרונים.

דיונים רונים שם

הפרסומים על תחביתו גדלו מרונם הרבע, שרונם חזר, לך
דובם, שלשית חכם, וריוח כבד מרביבם ע 8 חונם נחש
התערוריות בינם מרונם העיר, אספת חרשית כבד את
כלמור, זה חרשית מבני חרשיתם ללא תכנות, לך
מפות, חרשית חרשית עיר במחשבתם ע 8 חונם נחש
נבן, בכל חרשית חרשית עיר בן נבשנע ע 8 מרן 19 חרשית
המקומית 8 חרשית לנו פרשקלו מרש את חרשיתם

אני לא מבין, אמר פרידמן, שאלו את כלום את
גלושית את המרשית את חרשיתם את חרשיתם
חרשיתם לא שאלו את כבי למי שנה חרשית
חירשית לא חרשיתם, זה חרשית חרשית חרשית
רענו, שילי חרשית חרשית חרשית חרשית חרשית
או בראשית אמרל כשרשית חרשית חרשית

אמר עיר חרשית ככחם מרשית חרשית חרשית

**תושבי מרכז תל־אביב
מגלים בדרום: לא**

מוותרים על גן. יוצאים
לקרב נגד הרס גן מאיר
שלהם. העדיייה מתכונת
שם חניון. שיעור ישראלי
של מאבק ציבורי
„מלמדה“

מאת ירון אליוסף

האזרחים הקטנים בבעולה

המשך מן העמוד הקודם

מכל אורח שסוגר מרפסת לפרנס את תכניתו במקום בולט, כן יש לחייב את העירייה, לגבי כל שינוי בסיוע בתכנית המתאר של העיר, לפרנס את התכנית ולחזמין התיחסות של הקהל, עוד בתחילת ההליך התכנוני. כל זמן שלא יהיה לכך אזור, רובע ושכונה נציגות בגוף הממוקק של העיר — במועצה העניין לא יבוא על תיקונו. רמת אביב, לדוגמא, גדולה יותר משלוש מועצות אזוריות ביחד. מדוע שלא תהיה שם מועצה רובע במועצות הללו תודה המעורבות האזרחית גדולה יותר, והאזרחים שירגישו הנכרות תהיה גדולה. כפי שהמצב מתקיים היום — היה חסר כוחו השערה שובקר אחד יבואו ההחלטות לנן מאיר ואיש לא ידע על כך בדבר.

המאבק עיריה-אזרחים על גן מאיר נמצא בעיצומו. כינתיים אפשר כבר להפיק לקחים ראשונים.

ראשית, אפשר לומר שחתחתאגרות האזרחית בנושאים אקולוגיים איננה מאפיינת דווקא אנשים בעלי מעורבות חברתית גבוהה גם בנושאים אחרים (פוליטיקה, אמנות) או אנשים בעלי רמת השכלה והכנסה גבוהה. באזור לב ח"א גרים אזרחים שונים מאד. יש שם צעירים ומבוגרים, משכילים ומשכילים פחות, מהגרים ומועלים, דתיים וחילוניים, עשירים ועניים.

ועוד, אנשים בעלי מודעות חברתית גבוהה ואנשים שבר"כ אדישים למתרחש סביבם.

אחת הסיבות להצלחת ההתאגרות בלב ח"א היתה דווקא השילוב יוצא הדופן בין מבוגרים וגמלאים ובין צעירים רבים שהגיעו לאזור במסגרת פרויקט "שיקום לב ח"א". מרכיב חשוב נוסף בהתארגנות מסוג אלו אליבא ראשלה פרידמן, שידר אדם שיקרש לכך את רוב זמנו ומצו. אדם שידע בדיוק לאיזה מקדד לפנות עם איזה טופס וירע להפעיל אנשי ציבור.

יחסי ציבור — לא פחות חשוב

שני גורמים הכרחיים נוספים בהתארגנות מסוג זה הם יחסי הציבור ותיעול המאבק למסגרת חוקים ומשפטיים. אנשי גן מאיר עשו חריש עמוק בקרב אנשי ציבור רבים, ח"כים אמנים ועיתונאים בעיר. כך קרה שהמאבק הגיע לתודעת הציבור בצורה שהמדיאה לתם מאד. לעירייה היה קשה להתמודד עם מתקפה תקשורתית שהובילו אמנים, אזרחים קשישים, ותיקי העיר, צעירים סימפטיים ואנשי ציבור. אנשי העיר להגנת גן מאיר רחמו למאבקם גם מסמכים וארועים מהעבר המעוררים צביטה בלב כולם: שירו הידוע של נתן אלתרמן על גן מאיר, יריען של עיריית ח"א מיום תוכנית הגן, במאי 1944, בו מדבר ישראל רוקח, ראש העיר דאז, על התחייבות של כבוד" לנן, תוכנית בטניקה משנות ה-60 המספרת בשבחיו של הגן ועוד. גם המיקוניה ההמוני שראגנו בשבת שעברה הסיק הרבה חן למאבקם.

תיעול המאבק למסגרת משפטית חוקים מועיל אף הוא. אנשי חוץ מסייעים, כאמור, בע"ד המארגן את הגשת ההתנגדות באופן רשמי. מניה למומחים אדריכלים ומתכננים כדי להציג תכנית אלוטרטית, כפי שמציע מתכנן העיר, חשובה גם היא הרב לא נעשה עד כה ע"ד העיר, אבל אין ספק שאם ייווצרו ע"ד עומדים ואנשי מקצוע, תקבלו דעתם משכר לב יותר כשתצטרך חוזה המחוות לבנין ותכנון להכריע בנושא.

נושא התאגרות אזרחים, בתביעה להשפיע על סביבתם, נמצאא עדיין בחיתוליו. לאטלאט יתגלה המערכות הדיקורטיות, והרשויות לעבור תוך מעקב של האזרחים, והאזרחים ילמדו את שיטות העבודה של המערכות הדיקורטיות ויתגברו על חוסר האמון והניכור שבין האזרח והרשות, המישות ציבה להיות תדירה.

ניפגש בלובי של העיריה..

מהלך העיר מציע הצבת תכנית בניה עוד בשלב הראשוני בלובי של בנין העיריה, וריגויים פומביים פתוחים לקהל. במסגרת נראה התכנון בלתי אפשרי — מי יהיה מוכן לקשר מור חודש, לעיריה כדי לראות אם העיריה מתכננת משהו לאזור מ הוא גרם במקב שני יב"ו משו.

בנית, שהאזרח הולך פעם בחודש לעירייה כדי להתבונן בתכנית הבניה על קירות הקיר, אולי, באותה ההזמנות, הוא גם יישל לחבר המועצה, שלו כדי לברר מדוע קיצצו תקציבי ההוצאה. עלה למחלקת התיכנן כדי להביע דעתו על תכנית לימורים, (באותה הזמנות גם תוריע על מפגע תכנוני ריעלה מספר הצעות להסבך במים.

ולמה בעצם, שהעירייה לא תודיע מר-במה תדרישים את מקיית המכנין בן 12 הזמנות, לליחם שכתוב: כי יגשו עם תושבי השכונה ויציגו את תכניתיהם, בכל התחומים המוניציפליים, וישמעו את תגובות הורששים.

חזון אזרחי הדמים של מפרצת וועדה לבנין תכנון ופיקוח יגיד.

צ.ה.2

סיירת העניים של גזנקולו

למות בבית

ולא נסוע לבית-חולים

את הציאה השבועית לשטח אהבה מיוחד. היינו מעמיסים, בו מטבולה, המתרגמן אינספור ואני, ציור רב על המיניבוס. החל במערכות ניירות של פט וכלה באוכל ל-24 שעות. היינו יוצאים אל מרפסת האזור שחר. ממש כמו בסרטים — והחיה על כיש משונה, כמורחית מתרוממת, בוקר צונן. מדי פעם חצו לירפא אע את הכביש, מדי פעם שמעתי נהמות מחזרות וקריאות ששבקעו מתוך הצמחייה האידוסית. כעבור מספר שעות נהג מגיעים; פורקים ומעמידים "מרפאה" וללא שחח נהג למלאכה. האסיסטנט שלי שלח אותם אחראא האי צוקר.

אילו סיפורתי על כל אחד מן המקרים — היין את ספרים. אתן לך רק מקבץ מאפיין: קודם כל היו מקרים בהם גיליתי, מרטן, מרטן הגה נהג הייתי מורה להם לנסוע ללא ריחוי לבית-חולים של תלמה (מרחק 12"8 שעות נסיעה). אם אתה חושב שזה נהוג — אז טועה. רובם העדיף למות בבית מאשר לנסוע. היו מקרים ששל שטפירים כתוצאה מקעירות. אל תחשב שנהגו נהג שרה. הייתי נשאר לפעמים עד שעות הלילה המאוחרות לזוורא שעצירת שטפירים שביצתי אכן הליחה נסח להקרייה שלי שם לא היה לי, לשמחתי, שום מקרה שנהג צריך לקחת אתי חולה לבית-חולים.

מאפיין אחר שהדחים אותי היה דווקא אסתר, נהג הכפרים היו באות אלי ובבקשות לעקור את שניתי הססה כשבדקתי וראיתי שאין בהן שום דופי — נהגו לנחל נחליץ לעזרתן בו מטבולה. הוא הסכיר לי במלים נרגשות שימוש בהרכה מאתוס ותנועות יריים, שבהנה לא נהג קרמיות היא פשוט יפה יותר.

אחת מתכונותיהם הבולטות ביותר היתה האדישות גע שבטי אזור גזנקולו אינם אנשים עניים. אין הם נהגים להגדרם מתלהבות, הם אינם מהרגים ובראי אינם נהג לעשות מחוות לזרים. על רקע זה בטל כל כך מעשה כדור אחת הוקנת שהתקנת במיה שיניים תוחכות. נהג עזר הסרת-כל שגרה בבקשת פה עזובה מכוסה בנג עשירי שברו אחרי שאלכה בעזרת שניתי חודשה העיקר הלא מרפאת בית-חולים ונקשה ברלת. פתחתי: הוא חיכה והחידד לי שקית קטנה, פתוחה. היו בה כוסמים. המתרגמן שלי נהג באנגלית את מה שהיא אמרה לו בלמים להושת בשטח הנהג. זה כל מה שיש לי. אני נוהגת לך. תודה על כל מה שסיקול העבודה במרפאת בית-חולים והוציאת לטעם ומה שנה שרה שיש בה גיוון בלתי-פוסק: פעם נתקעו עט וכנח חסות שהורים הרימו וחילצו אותנו מן החול, פעם נתקלו מה שרצו על הכביש וכמעט שלא יצאו חיים מן המנוסה ומה אחרת גיליתי אומץ, או חוצפה ישראלית. — תקרא להן שתרצו: — ונכנסתי לבתייהם של הכפרים לעזרת חלומות. סקרן אותי לדעת איך זה נראה מבין סול הסקרנות — כך גדול האכזבה: בכתות לעזבות ללא קישור כלי מעניין כלשהו. אישור נוסף לכך שבאזור חת חת מה שולט ללא-מצרים באוכלוסיה — הענין.

בניגוריון תמורת קמיע

חדשים פפורים לשני שעמרתו למים את תכניתם נשברה השגרה — חליתי. בוקר רותי אחד קמתי סוף מחום. חשבתי שזו מלריה ובעיני רוחי ירדתי אל מורי נידה. רחוק מן הבית, מן החברים, מהעולם שלי מתאגם ניה את עלו געגועים ויחידות מחמקים. התקע הנהג ישראל, "טיקבייט פיור" הוא: שנה של מוחלת הסתתה משך שבועה ימים קרחתין אך למרבית תרומתי יכלתי לתת כרגיל. לא היו לי שום כאבים. החלפתי לעשות מעשה חל לקולגה — לזרפאת אליי, ולשאלו בעצתה. הנהגה שלי השרשראת ומקפת מיני קישוטים מחורים לא נראתה משהו במיוחד; זה יעצור מור — היא אמרה לי — אין לך מה לה מוסב שטפיר לי בשביל מה. אסתר, קרן, שניניים ומה חומרים רבים, זה לא טוב. צריך משטח להוציא את שתי-ממת את חושבת: נהיזה חור בשון אני מקשה עליי. זה — ויא צחקו — אתה מנסה לקלול עלי. זה שיש תלעום בקוה וכן אכילות את השתנים. אתה ששטח חל מפרעמת עלי, במקום להכות ולהלך את תולדותי — הגע בשניניים.

הרצתי לך מרס קטן בוללות ורפואה עזרת. עיית את מאשרי טוב שגם אבחנו, תנאליים המורדים. הנהג נהג אתה היא ידועת כבר מוטן לשליקושי. שניתי לי שש שיקוי נגר כאבשיניים הסכימה. אבל כשהשאלתי איך אהיה — קיבלתי לחשיב בכל ורופא, רק קצור אסתר לי אותה לגלות — צמחים, בגלל רחוק הנכון, שחיה של כילתו של לבקש אמנת קמיע. למי-אזון ומעלה למלך הקולגה שלי כך תהיה לי. בכתות מאור בעיני מרס.

הינה לי שחשמה לתת לי קמיע, כתנאי שתקבל תמורה מאתו. לא ידעתי מה לתת לה, עד שלפתע נצנץ במוחי רעיון — תנאי מבטים שטר של 500 שקל ישן, עליו התנוסס עיניו של בניגוריון נתתי לה.

אני שני אפסים אחרי המספר זה בטח שווה המון — מצב משקיעת רצון למתורגמן שלי, אני לא הגבתי. רק אחרי עצמתי את הקמיע ויצאנו חזרה למגורים סיפרתי לו מה ומהלך ישראלית.

על ארסחידי כמעט לא מרברים. על תביעות השחורים קרחת מוטע לא שומעים. האח הגדול בררום אפריקח מפקח תלמה כל המון, פה ושם מוריעים הורעה לקונת במרה ולקונות. אותה בעצם מבין שהאירועים בשטח מחורים נהגו יתר מבני שמורות. ראיתי לבנים אלימים בהיילבר, הם נהגו והכו לזרים כושים עד זוב דם. ראיתי שחורים נהגו לבית-חולים כשפניהם שבורים. שאלתי אותם "איך" הם עז, והשטרים. ראיתי את הלבנים מרשני העונג באים וליקים ומונטיאקים לצפות במידיו הסוסים הוקרתי של יצמנות חלשות מרהיבות ומרהימות. שחורים לא היו שם. הם נהגו: בלמים וחולצה פשוטה, וכיתי למבטי חשרנות. הם נהגו וחי שאני או מיליאירדד מולול, או סקרן עני המתנגב עתה.

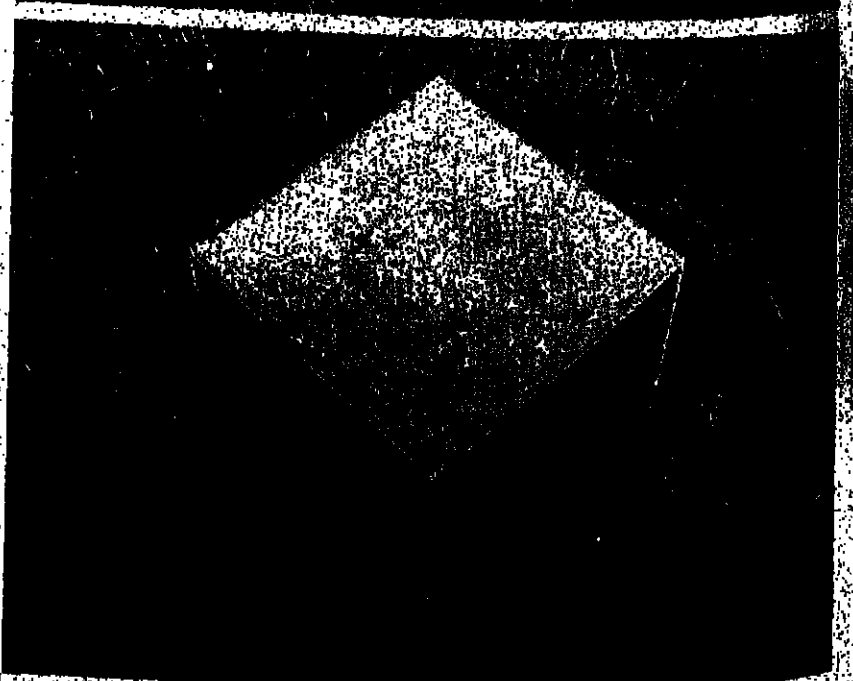
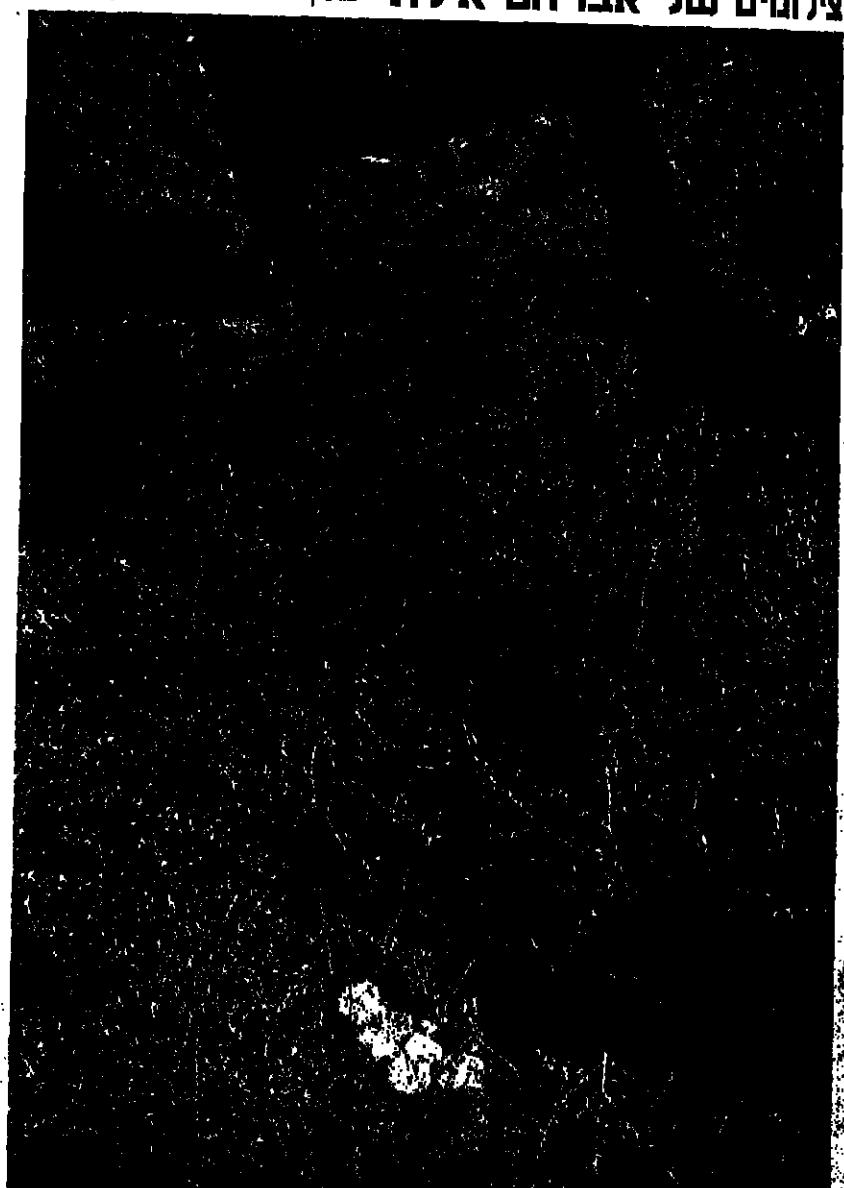
הקסמי את גזנקולו היתה תחושה מעורבת. מצד אחד גברו נעמם. אבל מאידך היתה לי תחושה של רצון עז להמשיך לעזור להם. מקסימום הטיפול ומקסימום תשומת הלב יקוי ששכילם אני משוה ור וסנוכר, אבל בכל פעם נשק באבים אחרי הטיפול, ראיתי את הכרת הנהג נעמם.

סיירת העניים של גזנקולו

מאת אלי הכהן

מהו התיאטרון:
התיאטרון הוא ההיפך.
אדם שנוכח לחדד כשהוא מהלך על שתי רגליו - איננו תיאטרלי.
אדם שנוכח לחדד כשהוא מהלך על ידיו - תיאטרלי. אדם הולך
ברובוט - מביא על אליו אדם הולך לאחור - חבל ויצרנו חילוק
ישים להתבונן בו. שים. מדוע? משום שהתיאטרלי נושא מסר חיוני. כך
בטבע. לבעלי חיים שני דפוסי התנהגות: הסוואה עצמית והצגה
לדראוה. כך מונח תפוח הלבנים מרביץ חיים צבעי הסוואה,
לכדורכי הים הלבנים את קיומם בלילה בישא. מניעה עונת היחוס,
ההגנה מתחלפים צבעי ההסוואה כצבעי ההצגה לדראוה צעקוניים. הקול
שולחן. ובעל החיים המזוהים מכריז על קיומו על המצב בקולו
המסד שהוא מכריז עליו מנע עיניו לחפש קיום חמין.
כך במצבי סכנה קיצוניים הופכת התנהגותו של בעל החיים
התיאטרלי: פרוחה או נוצותיו סומרים. שנינו תחשפות. קולו מורה
ויסמך.

לכמותם של אברהם אילת מבקדת מתוך המציאות מיות של
החששות והיטלטלות, והמתוות מנויות לנו עדות על איומים
מיון או המחזיקים סביבנו בכל עת ובכל אחר. האיומים
הרשעים, אלא שענינו אחר. דואר. מבחינה זו עלומים יש אילת הם
יוזי-עיונים.

לכל מגלה לענינו את איהם: הספוטנויות המיוע: של הצמחה
מיות דומים עזר חסד הקפא, המאובן והתחולל של הצורה
יאומטטית. העימות מרלי, והוא אומר משהו חיוני עליו ועל חיוני
משודרת את אילת מן הצורך לחזק בצלומים לאותם
צמחים עשור לו ליצור מתחים ברישומי. עתה יש באפשרות
אחר אותם וישירות טבע.

[illegible]

וילון בתכנית הבידור האינטרטי או הפופולרית שמשודרת בערוץ החרוץ וזעיקו לנייר פסוקים, מובאות ומלים של קודש, כדי להוכיח בעליל את טעמם שלהם - הנכון יותר, המשופר יותר, המתאים יותר והאניני, בעיקר האניני, בכלל, מו-צריך את כל הבידור הזה לעזאזל.

כשנולדת כוכבת הם יאזכרו אותה בכל טור, גם כשיסקרו באמצע השבוע את התבונה הסתורית, הם יתקפו את יחסי הציבור שלה, את נוכחותה, את משבריה את הצלחותיה ויביעו בכשרון על את שאת נפשו ומר גורלם משעה שנחשפו לה - לזמרת, וברגע של התרוממות גם יחרזו שורות מצחיקות ממש עם שמה - "לא טעית" וכו'. הבידור אינו לחם ואינו חוק, הוא קומפוט, רפרפת, אצל, מיטיב-חשב, אוכלים אותו כמנה עיקרית, משמע הבידור זול - הביקורת יקרה.

למי שהבידור - פרנסתו, ושיש לו מקום טוב כמעט באמצע, והכותבים כמעט טובים עד טובים אליו, אסור להתלונן, אבל אפשר להתפלא, להתאכזב מהחשיבות שמעניקים לו ולחבריו, מעשה שטן, אחרי כל התחכמות, הביטול והכאב, מצלצל קולנה של אותו איש-אשכולות, משולחן כתיבה סמוך, ומבקש לדעת על איזה ספר אני ממליצה, על איזה סרט, איזו הצגה, יציעו לי לבלות אתי יום שלם, לתת לי טור אישי, קבוע, זמני, מהמדור המשפחתי יבקשו תפריט לקיץ ומהמדור "פני חבית" יבקשו מתכון לעצמים; האכסניה הבוגדנית של חכותב החכם מענישה אותו בסיפור החיים, התלבושת והמספרה של אלה המדרדרים אותו, את בני ביתו ואת כל עם ישראל.

רבקה מיכאלי - בדיחה

נערה אפוא

אבקש להעיד בשבועה, או לחלופין בנקיטת חפץ, או באמצעות חשבון חטמון שלך - כמה לא רציתי לכתוב חותם אישי, העיתון בסדר, אתה איש טוב, חקוראים מובחנים, אבל אני בעונותי, התרגלתי לשאול את עצמי - מה יצא לי מזה לא חידושים, לא אמצאות ולא שכרוז ומה ירוויחו חקוראים מזה ש לי חדש בתחום הקל והבלתי נסבל שבו אני עוסקתו בתחום המבוקש והנרדף על ידי המוכרים שבמכונידים, אני תמחה תמיד מדוע כל החכמים והחרדים חרדה של אמת לתרבות צרופה - נותנים נמש, אמנם ועטם לכל שיר, מערכון, מופע ותכנית מחותתם הבלתי נסבל של הקלות הזאת, כולם צופים בנו ועושים אה, או אומרים: פויה פו, אבל לא מוותרים עלינו.

מתגבגב חשד עמום שאם לא וכתבו עלינו הפופולריים, הרדודים, העובדים אצל וכמעט מסה בבדה של ציבור - מי יודע על קיומם שלחם של החכמים כד-חם סוגרים עצמם בכל ערב שבת ובכל אירוןיו, נוסטלים גלילות עיכול צופים - מתרשמים ורושמים, הם לא שונאים בדיחות חבוטות אבל מפני חוב של כבוד לא יחמיצו ויץ אחד, הם יתארו בשנינות מדיחמה, בנענועה נענועה, זמרת, שכינה-כרוך, סתם נח.

רבקה מיכאלי, חושפת תלאביב אם לשנויה עובדת תיקוח בקול ישראלי, אורחת מבוקשת בשיר דודי טלזיוות, מתייחסת לבד תבדויה של החיים לפי דבריה, שתי תכניותיה בדין הן, בימיה בית ותרבות ועץ.

משחקת את האם ברגעת, והאם הידועה, חמור יצא, מה חתם חתם

שבת בית

חניה של שבת

יוס שישי אחרי הצהריים, השעה רק 4, העיר מתרוקנת, אוטובוסים מפסיקים קנא, לעבור בעיר והמוניות נעלמו לא רק בשבת, גם ביום חול רגיל, והשעות רגילות אחרות, העם בציון מתחיל לשבת בית, או לטייל ברדיו של כמה מטרים סביב ביתו, או אלה שהגורל הטיב עמם, ויש להם מקומות פרטיים, עושים חושבים, לפני שהם יחזיקו לדרך.

הרגע הגדולה היא מציאת חניה, וכאן אני ואחרים טובים רבים, סובלים מגישת חלמאות משעשע של אבות העיר תל-אביב, ביום שישי, קשוחים וזאת אבות העיר תל-אביב, ביום שישי, ויום שבת, רוצים לבקר אצל חברים, בני משפחה, במדינה, המתוח בשבת, ללכת לים.

למה לא

מחלת השינה

ההיכר, אבל טעות היא לחשוב כך, השינה של החולים בנרקולפסיה היא שינה מאד לא טובה, חלומות זועזוע, מתעוררים כמה פעמים כליל, ובבוקר קמים כאילו עברו קשה, שנחם אינה מנוחה של שינה נורמלית, רוב המתלוננים אצל הרופא על נטיית זאת מקבלים את התשובה: מרוב שינה עוד לא מתר, או, מתקלה ותעשה ספורט, או מתעשים אצל המתלונן איזה פגם שלא קיים כיו... הרי הוא סובל ממחלת השינה.

עצות קו השיר

הסימנים הם התקפות שינה בכל מיני מצבים הגורמות לחולשת שרירים עד לשיתוק חלקי-רגלי, חלומות זועזוע, עם מחלת השינה אפשר לחיות כמו עם כל מגבלה שמעוררת להדחות שאכן סובלים ממנה, בני המשפחה וחברים במקום העבודה צריכים לדעת על המגבלה ויש להסביר להם (בהחומר ובציגות) שכלי עזרים לא יוכלו להמשיך לחיות חיים נורמליים, הסובל בנרקולפסיה צריך לשנות את קצב חייו, עליו לדעת שמעט כל ארבע שעות הוא וקוק להפסקה, כי ממילא יירדם, התפסקות הן קצרות, ואחר כך יוכל להמשיך בעבודתו כרגיל, מבנה, שיש להיות מביקור רפואי וכו' ויש שיש ביוגרפיה שאת מעבדות מיוחדות לחקר השינה, וזאת יש לדעת וזה מגבלה קלה מעיוורון או קטיעת גפיים.

אופרה

מי חושב על כפות הרגליים, יום או על רגליים בכלל, כל עוד אינן באובחן או כשכשפת הרגליים כואות, כשעצמות, כי הרגל בולטות וכל הרגל גפוחות, תנסו כבר בצורה, אילו שקלתם פעם את חשכם המוטל על כפות הרגליים הימים חשכים פעמים לפני רכישת נעלי אופנה, שנתנו רק להיות בולטות ואומנותיות, ברחון, איתנים, אפשר לקרוא שמספר הקילומטרים שצדע אדם בשנות חייו משתבם כ-100,000, הכוח המועבר על כפות הרגליים הוא 1000 טונה כמעט ביום, וחולצו על מישור קשה מעטים עליון את יוהר, מבנה כי הרגל מסוכן ומפגל, לרובי טופל צי יספוביי, מבנה ארכיטקטוני חזק, מנהל החלקה, האורטופדיה ביתי חלים בלינסון, הוא מורכב מ-26 עצמות ו-11 שרירים, ודואים לגמישות, כי הרגל נקי, לך, משקלים על תנועת הכפות, 20 שרירים הקשורים בגידים, בקצורי מנגנון של חקוק לשמירה מרבית, ולבחינת נעליים מאיכות.

מה אשמות כפות הרגליים?

מקרנבל החיות עד ד"ר דוליטל

ליהנות מההופעה, גם הסבים וההורים, בבית לטין הכינו שתי הופעות לילדים בטנים יותר, סתם יום של חול, 1.1.1980, ילדים.

- תיאטרון נוח צדק יכול להתגאות במחזה לילדים, "המלך הולך לישון".
- אני מאד ממליצה לתיכונים לראות ולשמוע את יאחזקל גפן, על העצים.
- בכל שנה הניעו גם השנה מחליקי הקרח והפעם, באמת, כמעט מקסים ומרשים, הופעה על הקרח, 80 רקנים ורקניות, וביניהם אלופים בהחלקה על קרח מתמחים, ממש, ולא רק את קהל הילדים, או, שיהיה לכם עוד קיץ טוב חופש קנהה למרות, שכל בילוי עולה כסף רב.

לא להחמיץ

ורוש שכל נעל תהיה לטובה כך הרגל, אך החיסר היה נכון נא לזכור את עקבי העיפרון הבבוזים, או את העלילים המהודרים גם לגברים וגם לנשים, ולראובנו הרב האופנה פולשנת גם לאומנת נעלי הילדים, כבר שלוש שנים שנעלו נשים מודרניות הן ללא עקפים או בעלות עקב גמור ורחב, לפני שנת גילו את נעלי חבית שער, או לפחות בישראל, היו שמורות לטופט ולבית בלבד, נעלי הבד ידועו את סגולה הקיץ לפינה, ואפילו כבשו להן מקום מכובד לכבוד הגי, כי מלבד נעלי העצמות בעלות צבע אחיד יש בקושיים נעלי-כף כשלל צבעים אומנותיים, ואפילו רגמי מרחים, ציורים ועוד, נעלי-כף בדרך כלל נוחות מאוד ללכת הרגל, והמחירים בכל משרה נמוכים יותר, מעלי עד, המחיר נע בין 26 ל-30 ש"ח, יצורים מקומיים כגון גלי המגפה, אלים ורבות יצרנים כמעט לא יודעים אינם צריכים לפחד מחזרת של יצירי דמיון הם מקבלים גם בישראל וגם מוצעת לה לקרוא, עונת הסתיו-החורף 80-81, הינה כבר עכשיו רגמים חרישים, גמיים, נעים ומגמים לחורף, המשלבים עוד גמישות בעלי סליטות, עוד, דגים המפזלים הוא של חבלת מגוח, מחיר ומגו 20 ש"ח, ובקניון ושווקי גם מגו רבים.

פרטית או מושחתת

מאת עורך ליפשיץ

הגיע הזמן לקרוא לילד בשמו ולא להתחשק: כשרופאים בבתי החולים הממשלתיים ובתי החולים של קופת החולים מקבלים משכורתם בסכומים גבוהים, ומתחילים לשלוח, כדי לתקורם לחולים תורים לניתוח וכדי שזממם מסים, שהחולה רוצה בו, הוא שיתן את הטיפול — זו לא רפואה פרטית, אלא רפואה מושחתת. מי שקרא לזה רפואה פרטית עושה עוול למסורת רפואה פרטית לרופאים פרטיים הגונים, שאינם קשורים לרפואה הציבורית ומציעים בנלוי שירותים פרואיים מותרים ושלמים.

למעשה יש בארץ שלושה סוגים של שירות רפואי: רפואה ציבורית, שנותנת שירותים לרוב האזרחים המבוטחים בקופות החולים או לנוסקים שמכסת אותם משרד הבריאות והרפואה.

רפואה פרטית הגונה, כולל בתיחולים פרטיים כמו "אלישיע" חיפה, "אסותא" תל-אביב, והמרכז הרפואי החדש ברצליה. מוסד כסגנון אמריקני העובד במשמורת, סביב השעון, גם לקופת-חולים אין, ולא היתה מעולם, התנגדות עקרונית לקיומה של רפואה פרטית הגונה למי שרוצה בה וירר משגת לשלם — במערכת נפרדת לחלוטין מהרפואה הציבורית.

רפואה מושחתת, קבלת כספים מתחת לשולחן על-ידי רופאים בשירות הציבורי, העוסקים בפרקטיקה פרטית, ברוב המקרים תוך ניצול הצידו וכוח האדם של המוסד הציבורי אתה משלם לרופא — והוא מנתח אותך בבית-החולים הציבורי, על חשבון קופת הציבור, שגם משלמת עבור האשפוז והטיפול בתקופת ההחלמה.

יש גם סיבה תכליתית, לא רק סמנטית, לקרוא לתופעה רפואה מושחתת ולא רפואה פרטית: בעידן הסגירה ליומה הפרטית, יש לכונו "רפואה פרטית" תרמית חזונית שאינה מגיעה לה על-ידי המכבת של הופע המשפטי לשעבר, זמיר, לשר הבריאות משה גור מדי-58, שפרסם לאחרונה על-ידי ורד לוי, בעל המשמר, "רפואה בבית-חולים ציבורי, המקבל באופן פרטי תשלום מחולה". רופא בבית-חולים ציבורי, המקבל ינקסו צעדים מנהליים נאותים כדי לשרש תופעה זאת, לא אוכל במקרים מסוג זה בעתיד, להימנע מלהגיש נגד רופאים כתבי-אישום בגין ביצוע עבירות המרדף, כלומר — מדובר ברפואה פלילית, וחשש שהציבור יירד זאת, גם אנשים שעוסקים ברפואה הפרטית והגונה, מבקרים לא פעם את השחיתות של רופא המערכת הציבורית.

פינק דגן ממרכז קופת-חולים מספר על מקרה עליו שמע מפי ר"ר הרשומי-הרצל, מאכזב הרפואה הפרטית בארץ, מי שהקים את בתי החולים "אלישיע" ו"אסותא", וזיה חבר כנסת מטעם הציגנים הכלליים וחבר בוועדת שירותים הציבוריים בכנסת: בבית החולים הפרטי של ר"ר הרשומי עבד, במשרה שנייה, רופא מומחה מבית-חולים ציבורי גדול, וחלה פנה לאתר מומחה מפורסם, רצה שיתנה אותו וישאל למחיר. אותו מומחה אמר לו שיש לו שתי אפשרויות או חמשת אלפים דולר בבית החולים הפרטי, "אסותא", או אלפיים וחמש מאות דולר "בלבר" בבית החולים הציבורי — והסיבה ב"אסותא" הפרטית, שלם אותו רופא את מלוא המחיר עבור רופאים מרדפים, שמוש בחרר היתנה וכוחות רכושא-כחלה בבית החולים הציבורי — כל הכסף שקיבל — הולך לכיסו הפרטי, והוא יכול היה להסתפק במחצית הסכום, אין פלא שכתבאים אלה בית-חולים "אסותא" מוסר פרטי הגון, ככל מחסר המוסד, כשרופא משרות הציבורי עוסק בפרקטיקה פרטית לאתר שעות העבודה ממפל כאותם חולים שאחרי-כך מאושפדים במחלקה הציבורית כזה הוא עובד — נפרצת הפרצה הקוראת לשחיתות.

לקנות את המונופוליסמים

בשנים האחרונות בלו שני העיסוקים, בין עובדים פרקטיקה פרטית — נגזרת בעיות קשות ממועצות כשירות הרפואי הציבורי קודם שרופאים בכירים בשירות הציבורי משקיעים את עיקר מרצם בפרקטיקה הפרטית, כשרופא מאקד הרופא, או בית-חולים ציבורי אתה, עובר במשרה שנייה

במרכז הרפואי הפרטי ברצליה — אין בזה שום שחיתות, אך ייתכן שהטיפול בחולים שלו כאלפי דולר נפלע, ואם נחזיר לפינק דגן ולר"ר הרשומי — היה מקרה שבו פלסטיקאי, גינקולוג ואורתופד מהרסה" רצו להקים בית-חולים פרטי, בו יעבדו אחרי תום עבודתם במוסד הציבורי. עיריית ירושלים הסכימה להעמיד לרשותם מגרש מתאים, ורשות האשפוז הארצית, שפינק דגן היה אחד מהחברים, הייתה צריכה לדון באישור הפרויקט. דגן פנה לפרנס" מן מהרסה" ולר"ר הרשומי, שניהם אמרו "לא" להצעת מפני שגם לפני כן אותם רופאים עבדו שעות ספורות בלבד בהרסה" — ואצו רצו לפרקטיקה הפרטית, אם היו מקימים בית-חולים פרטי — הטיפול בחולי "הרסה" היה גיוון עור יתר.

רפואה פרטית לגיטימית

רבים מתלבטים בשאלה כיצד ניתן, מבלי למנוע ברפואה הציבורית, לחקים מערכת רפואה פרטית לבעלי יכולת מערכת כזו. ייתכן שירות בתשלום ובתנאי מותרות, כמו אשפוז בחדרים פרטיים ואוכל משבח, תגאיש ששירות הציבורי אינו יכול, ואף אינו צריך, לתת לכלל תאוכלוסיה. הזכרנו בעניין זה את בתי החולים הפרטיים ואת המרכז הרפואי ברצליה, המספקים שירותי רפואה פרטית ברפואה הציבורית. מבקרי חשיטה, וביניהם כמה מראשי קופת חולים טוענים שלמעשה הרפואה הציבורית נפגעת בכל זאת: במסגרות הפרטיים האלה עובדים, בעיקר, רופאים שחמשהו הראשונה שלהם היא בבית-חולים ציבורי, הם נוטים לסיים במחירות את מלאכתם בשירות הציבורי, כדי לעבוד אחר-כך ברת-הרפואה הפרטית, שם משלמים להם על-ידי מלגות. עם זאת, יש לזכור שגם קופות חולים עצמה עובדת בשיטה דומה: היא תקימה את רשת מכוני גור, ובהם צידו חדש, טומוגרפים, רנטגן, מעבדות, המספקים שירותים גם לבתי-חולים של קופת-חולים שיש בהם תור ארוך של ממתנים וגם למסגרות מפתחים או לקופות פרטיים, המעוניינים בבדיקה בתשלום ובכלי תור. גם במכונים אלה עובדים, סביב השעון, במשמורת ולרופאים משלמים לפי מספר הטיפולים שהם מבצעים.

בהדסה עין-כרם קיים שירות רפואי פרטי בתוך בית-החולים, ששירות תוא הגון וגלוי, עם תשלום מוסדר דרך בית-החולים כשהחולה רשאי לבחור ברפוא או במנתח בו הוא רוצה.

פרופ' דייזל, ראש בית-הספר לרפואה ציבורית במסד, את מוצא כשיטה יתרונה וחסרונה. כשאחד מערב שירות פרטי וציבורי באותו בית-חולים, קשה למנוע עיוותים בטיפול על חשבון החולים הציבוריים. זהו פנטז אמריקני, ויתרנו בכך שהוא משאיר את הרופאים והכירים בתוך בית-החולים גם לאחר שסיימו את עבודתם הציבורית ועברו, בשעות אחר-הצהריים, לפרקטיקה פרטית. כשרופאים עוסקים בפרקטיקה כזו בביתם או בבית-חולים אחר — אם יש מקרה מסובך, בבית החולים הציבורי, בשעות אחר הצהריים, אי אפשר לתזקק אותם.

למרות היתרון הזה, רצוייה המרדה, ואפילו רצוי לחקים בית-חולים פרטי ליד הציבורי, בבניין נפרד, כשהפרטי קונה בתשלום את שירותי הצידו והמעבדות מבית-החולים הציבורי, זה קיים באנגליה, ולא פגע בשירות הציבורי אלא להפך: חתכנסות של בית-החולים ממכירת שירותים לאגף הפרטי אפשרו רכישת צידו חדש.

למרות שהשר"ב בהדסה קיים זה שנים רבות, בבית-החולים הציבוריים של קופת-חולים ומשרד הבריאות לא אימצו שיטה זו, וגם לא לקימו אגמם פרטיים ליד בתי-החולים הציבוריים.

ייתכן שאי שמינות של ראשי המוסד — אבל יש גם טענה, המוכח יתר, הקבוצה החזקה של רופאים בכירים בבית-החולים הציבוריים העוסקים ברפואה מושחתת, אותה רוצה אמלר רפואה פרטית מושחתת, באמצעות הנוכחות, עם חלומים פחות, לשלוח חולים קטנים קטנות יותר, החלמקות מושחתות, מרופאים יתר.

גם האחרות רוצות

כאן אנו מניעים לך למקד האקטיות, שבכנסת המועצה ברפואה הציבורית, לשכר בשירות הציבורי, גם אם יש ברובה, אין שום אפשרות להתחרות בסכומים שמינים בהם רופאים מפורסמים להרדויה, אם במשרה שנייה הנוגה בה בשחיתות מתחת לשולחן. לא בכל המחלקות זה אכן במחלקת הפנים השיוויון נשמר במלואו: פג של רחוקי ציד יקבל אותו טיפול כמו פג של אשה מסביון, ואין חשיבות מתחת לשולחן, כך גם המצב במחלקות פנימיות, ואין חשיבות ואחרות, לכן, אפילו רופאים בעלי שם ערלי, נאלצים אדם עובדים במחלקות כאלה, להתפסק בשכר העשוי העו צמרת במחלקות אחרות, ובמיוחד כשהדבר נשען על אלקטריים, וטיפולי כחירה, כאלה שניתן לדעת את ציניה מתפתים לפרקטיקה פרטית — ולעיתים קרובות גם לשיטה אם השכר גורם לרופאים להתפתות, נשאלת השאלה, כי רופאים וטורים לככרים, כדי להסתפק בשכר הפרטי, כי צדדיות לאיכשרות. פינק דגן טוען שלא ומכיר דומה חו ככיר מ"בילינסון" עבד מאריבע אחרי-הצהריים במשרה פרטית, כשרה"ב באסותא", שאלו אותה אם נבדל את שם "בילינסון" פי שלושה, האם תפסיק את הפרקטיקה הפרטית? הוא ענה שבשום פנים ואופן לא. היו לו סיבות מוכות: יש גם משולש לא התורה בהכנסותיו הפרטיות, והמסקנה — שיש קיימים עיוותים בשכר הרופאים, אין להפסיק את הטיפול כלכלית לקנות את הכספים ולהתחרות בהכנסות שהם יכול לצבור בפרקטיקה פרטית, הגונה או מושחתת.

כולם פוחדים

ות חולים והנגדה מאז ומתמיד לרפואה מושחתת בבתי-החולים שלה למרות זאת — לא נעשה הדבר לעקור את התופעה מהשורש, אחת הסיבות החשובות הוא החולים להתלונן.

רפואה פרטית, המושחתת, מורכב באינטרסים של שנת וספים בכירה, הגורמת הרבה מיליוני דולרים, מעטים קשים להחלוק, וגם הם חודרים בהם: כיצד בעמק החלית חוללת ולמולד הרע של הרופאים שהיו מעורבים בפרשה, וישל חלטה החל לפני שהקיצוץ נבחל וחור בו, מחשש לחוסר הרופאים, גם ההחל קופת חולים חוששת מתגובתם לא מנהל המחלקות בבתי החולים, שהם קבוצת הכוח החזקה ביותר מערכת הרפואית. עם זאת כשהיו תלונות, טיפלו בהן, לזמן באופן רב: אורתופד בכיר הודחק מ"בילינסון" מפני היותו מסתייח חולים שרצו בשירותיו.

דוקטור אמריס שהודחק לא מפני שעסק ברפואה הפרטית, אלא בגלל התערות אילו היה מסתפק בסכומים שהיו רבים מחבריו, היו מעלימים עין, הוא "עין" מפני היותו של תוזה בקופת-חולים בנושא זה: במדעות

סיפורי של רופא

כדי להמחיש את חזק החמור לחולים שגורמים הרופאים, העוסקים ברפואה מושחתת, נביא את סיפורו של רופא קתילתי בקופת-חולים (חשם שמור במערכת) ועובד בכמה יושבים באזור המרפא, וגם במשרת חלוקת בבית-חולים גדול.

רופא זה מקיז חיטב את החולים שהוא שולח לבית-החולים, ועקב אחרי מה שקורה להם בבית החולים, לחלפ — מצב החולים, שלי עדיו: הוא, כמו שנמנה גם עם סגל בית-החולים, יכול לדאוג שיתפלו כראוי, לרופא שאנו בסגל בית-החולים אין אפשרות להתפנות למעקב אחרי חוליו שאושפזו, וחסר לו מעמם בבית-החולים, בחיותו גורם חיכוני, נחוצה, סתם, רופא כפרי.

אחרי-כך, גם החולים של אותו רופא נפגע חלוקת שנקטק בניתוח קטרקט בעין הופנה על-ידי הרופא לבית-החולים, במחלקה נאמר לו שהעניין אינו דחוף, ותורו יגיע בעוד שנה, אותו חולה אושפז ונותר, אחרי שבועיים, מפני שלאחר שנדחה בבית החולים הלך לביתו של רופא העיניים, וששלש לידו

שפורטמו בעיתונות ונתלו במרפאות ובתי-חולים, נדרש החברים שלא לשלם עבור שירותי בריאות המגיעים להם בתוקף חברותם במוסד. ושוב — ב"בילינסון" תלשו הרופאים את המדעות מהלוחות, כיז חוקרים אנשי מרכז קופת-חולים כמה תלונות נגד רופאים בכירים שעסקו ברפואה מושחתת, ואם יוכחו ההאשמות — יפצו אותם את הדין.

יהיה קשה לעקור תופעה שהשורשה במערכת הרפואה הציבורית במשך עשרות שנים. זה התחיל כשהא הקימון של מרופ' מריס לוי, מנתח הלב

ספוס שגור, לידו מרכז חקק בניתוח חירוי, ובהמשך — ושוב נדרש לשלם.

מוסר השכל: כסף ביד עדיו על חמנה של רופא ביושוב בו ר החולת.

* חולה שאושפז במחלקת הלב, באותו בית-חולים, שותרר, בכוונה, לפני חזון — נשלח לביתו. רופא שטיפל בו אמר לו, אבוא לבקרך הערב בביתך, בא קיבל סכום נאה בעד חמאמן, והסביר לחולת שכדאי שיומן אותו לביקור, גוסף למחרת.

* לילד, שנקטק לטיפול במחלקה האורולוגית, אמרו שהתור ארוך: עדיו שימנה לרופא בביתו. זה לא מוצר להיות כך, באותו בית-חולים, במרפאות החוץ, רופאים טובים ורבים, שאיש מהם אינו עובד כסף מחוליו ואינו, מציע להם ממגשים לילדים מחוץ לבית-החולים, וכמובן — גם בבית חולים זה וגם בבתי-החולים האחרים, רופאים רבים, כולל בכירים, מנהלי מחלקות וסגניהם, שאינם עוסקים ברפואה, מתחת לשולחן.

הידוע, כאשר בא ארצה, רש מ"בילינסון" שיתנו לו שתי מישות פרטיות במחלקת הלב עבור חולים פרטיים שלו, וקופת חולים הסכימה. זה היה בשנות ה-60, ונעשה בגלוי, הניסוח האלו היו חידוש לרבים מהרופאים והמנתחים במערכת הבריאות הציבורית, שדרשו מחולים תשלום עבור שירותים המגיעים להם ללא-תמורה. הרופא שסיפר לי דברים אלה אמר את הרברים בהשלמה ויאשו, הוא אינו מאמין שאחרי שרופאים רבים, בעלי שם ומעמד, החלו לעסוק ברפואה מושחתת, יש סיכוי למאבק נגדה.

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

החיות הדופא מבוסס על דמה מוסרי

ראשי קופת החולים חושבים שיש סיכוי למאבק יחיד כמה תלונה, יתנו עונש מרתיע — והעיקר, יפעילו שיטה חדשה: תהיה תוספת הקרימינלית ויפקעו מיד מנהלי המחלקות וסגניהם, ומוסר אובייקטיבי ולא מושחזר יקבע למי מהחולים עדיפות בתור. ההנחה היא ששליטתם של הרופאים בתורים גורמת למיניה אליהם לטיפול בתשלום מי שלא משלם — ודוחים את התור שלו לימות המשיח.

השביתה ב-1983, יריית ניסיון

שבת הרפואים הגדולה, שנמשכה כ-4 חודשים, לא נועדה לשיפור תנאי השכר אלא למתן לגיטימציה לרופאים פרטיים בתוך הרפואה הציבורית. זו הסיבה שבגלל הרפואים בבו תשלום של כ-15 דולר מכל חולה שנטול בעת השביתה.

בניסיון לשכור את הרפואים השווייטים במערכת הרפואה הציבורית שיתפו פעולה רבים מראשי הסתדרות הרפואים ושר הבריאות של ממשלת הליכוד באותה תקופה, שוטטק, המובילים במאבק הזה היו רופאים מבתי החולים, שחלק מהם עוסק ברפואה המועדפת. בהסכם שנעשה בינם לבין שר הבריאות במהלך השביתה, הותר ל-30% מרופאים בתי החולים לקבל חולים בשכר. בו בזמן סגרו לחלוטין את כל רשת המרפאות הקהילתיות לחודשים ארוכים. הסדר זה הכריח כל חולה לקבל שירות במשלום.

בדיעבד, אפשר לראות בשביתה שלב במאבק של הליכוד נגד קופת החולים והרפואה השווייטית, שלב שקדם למערכה הכלכלית שבת הצליח מורע, למטוט את קופת החולים מבחינה כספית. בתום השביתה אמר פרופ' דוד פריד, מנכ"ל הרפואים בארץ ומי שהיה בין השאר, גם מנהל בית הספר לרפואה בבית אביב:

"שביתה זו מהות הוכחה חותכת כי מערכת הרפואה הישראלית נמצאת על פרשת דרכים בחיפושיה אחר — או בכלל — להגיש שירותים יעילים ושווים לכל נפש — או לפסק שירותים שונים לעשיר ולעניי".

מכיוון שהשביתה לא הצליחה לשנות את סדרי הרפואה, יש אמת בדברי פרופ' דוד פריד, יו"ר הנהלת קופת החולים בנאמן בוועדה ה-11 של המוסד. "אחרי מאמצים, שאותם קשה לתאר, עמדה קופת החולים במבחן חמור זה, והוכיחה כי יסודות הרפואה הציבורית בישראל אינם חס".

איתנים או לא — הרפואה המועדפת אמנם לא ניצחה בשביתה, אך גם לא הודרה באותו מאבק. עשרות מיליוני דולרים עזבו מרי שנה מכיס החולים לכיסיה של קבוצה לא גדולה של רופאים בכירים. והקיצוצים בתקציבי הבריאות רק מחזקים מגמה זו. "לנו ברור" אמר איל שפנין, גנרל קופת חולים, "שבכל שנגילו את הרפואה הציבורית ויורידו בכוח את רמת השירות, התורים יארכו והחולים יחפשו פתרונות אחרים".

להסתייע במס הכנסה

במספר פנימי של אחד מבכירי קופת החולים מוסברת השיטה ומבוארת הצעות למתן, הסמך ממין את חברי קופת חולים לקבוצות:

1. חבר המאמץ שיקבל שירות מועדף תמורת כסף, לגבי סוג זה אין מה לעשות. הכלים שלובים הציבור והרפואים... בנגיבו הסתדרות הרפואים.

2. חבר שאינו מצליח לקבל את השירות המגיע לו, אלה הם האנוסים (שלם לרופאים — ע"ל) עלימב שנכנסה עליהם: חלק רוצה ברופא מוסר... ואצל רופא מבוזבז יש תמיד תור. ● חברים שאינם מתנים שום תנאים... ואינם מצליחים לקבל את השירות. מהם מקבלים את הריץ וסובלים נושאים את המוסר, אחר נרמזים לעיני הרופא... מכירת אותה, או חבר... ●

מהם הבעיות בטיפול ברפואה המועדפת? היא חקושה בתוכנה החולים לא מתלוננים, וגם אם כן, קשה לחזות שרופא שיקבל תשלום לא פעל על-פי אמת מידה מקצועית לך תוכיח שרופא בכיר חקרים, שלא ברור תור לטיפול או ניתוח המסמך מגיש שלמי שמספלים בצד הפלילי של הבעיה, יש להציע לחברי קופת החולים שאינם יוכיחים לשלם, מתחת לשולחן אלטרנטיבה ריאלית.

במחוזות ובמרכז חייבת להיות כתובת מעשית אשר מתערכת באורח מיידי... להסדרת תורים שגורר או הזדקרו מלכתחילה, כולל בירור ענייני מדי של... הרחיקה. מחבר המסמך מכיר בקיום הרב של בכירי הרפואים העוסקים ברפואה מועדפת, כשהוא דן בצורך לחקיקה במסגרת ריני עונש נגד קבלת תשלומים מחולים ברפואה הציבורית. הוא כותב:

עשוי לתקוע חרש שחכמת לא תרצה, או לא תעז (וההגשה שלי — ע"ל) לתקוע חרש מעין זה... ●

בסיכום — הוא מציע להנהיל בהפעלת חקונת הקיימות... באורח תקין ולא מתחשק, או אם הדבר יבא בשלב מסוים למאבקים פרנסתיים... בכל מקרה של חשד, עד לבידוד. השעית הרופא (מבין גם מנהל מחלקה או סגנו) תור תשלום 60% מהמחשבות תיתנוק מנתי החולים, כפי היו בדברים מעולם... לבידוק אפשרות של התייעלות בנציבות מס הכנסה. השאלה היא האם זו באמת תהליך של מאבק ברפואה המועדפת, או עוד התעוררות תפוסות... תפוסות שמעורר שתרעד לפני שיתחיל שינוי של כמס במערכת הרפואה הציבורית.

מדהר יזתר, גבוזה יזתר, יבקר יזתר

מאת דוד ארליך

שם הסם: שידורי ספורט לטלוויזיה.
המתמכר: יואש אלרואי. קיבוץ,
עבודה ברפת, דוגמנות — הם
כנראה הסגולות להצלחה

יואש אלרואי, מנהל מחלקת הספורט בטלוויזיה, יש תכנון בוח בערד: בעור שנתיים יעביר את אולימפיאדת סיאול, והחריף יזמן לאולם בידר שלם את מדהר עלי, אמיל זמזום המלה לזמן יחד את תבנית האלף של מבטו.

משהו אחר כך יפרש. משהו, זה בכלל לא רמזי. הוא יעקור חיס כי להרים את הפריקט, זה גם לא יוצא חן צל, לחשוב שנתיים קרימה. לקראת אולימפיאדת סיאול, אוקטובר '88, כבר הכין ויק משהו. מיק יש תכנון לצוות שיישלח, למכירת של סיקור האירועים, למסלול שיעשה שידור — מהמצלמה בקוריאה דרך רשת לוויי תקשורת ועד לסלון של הצופה הישראלי. כי גם תכנון את לוס אנג'לס '84, זה בעיני העולם במקסימום. אומרים עליו שהתקשקש בתיקים האלה גובלת טכסטרה.

הדרך מהרפת

מאפיקים

אלרואי, 48, כן קיבץ אפיקים, מופקד על השידורים הטלוויזיים ביותר בטלוויזיה. זה לא נכנסת מגיעים למגרשים עשרים אלף איש בממוצע, הוא מכיר אליהם עוד שני פקיד, לא פלא שהוא דועם על ההתאחדות לסידור. שדרשת 500 אלף דולר עבור המס להעברת המשחקים בעונה הבאה. עד מהלך הטלוויזיה 128 אלף, אנהנו עשינו אום גוליס, הוא אומר, החצעה הראשונה צינה במשא ומתן תורה שהתאחדות תשלם לטלוויזיה 500 אלף דולר.

הספורט הטלוויזיה נועד זה לזה משמים. דהנה, הספורט האנושי, האקשן — הכל בזמן יחיו איפה עוד רואים אנשים רצים, קופים מתאמצים מלאכת הטלוויזיה מעריצים הוא אמנות, התלמדת בעולם טכניסטים העוסקים בתקשורת, ומרכות מנה אש מקצוע מעלים. רק בישראל נאלץ הספורט היה שלב בדרך להפיקו של סט או מגיש — לוככ במבט. בארצות הית השיא שלו היה תבנית ספורט אישית, לאוהלי מולקת חדרשת (ראו יאיר שרין). אלרואי דיש את המחלקה בשנת '80 מדייו של אלט גלערי, שיקבל אותה כמה שנים

קודם לכן מהמיסר — דן שילון (מורי רבי, האדמור"ר שלי — אומר עליו אלרואי). לטלוויזיה הגיע ב'71, בדרך מהרפת באפיקים הספיק להיות מ'ס בגולני. ללמוד בורניגס, ללמד חינוך נוער, ולוהית שחקן כדורעף וכדורגל, את המשכורת חשלים בצילומי דוגמנות לסיגריות, בגדים ולבנים גם חיים, עוד שנתיים לחמישים, הוא גראה טוב. למרות זאת השיער הלבן הוא מיהס לתלאת התפקיד, מעידים צילומי הפרסומת מלפני עשרים שנה שכבר אז הלבן, הורץ מזה, הוא מדהר, זה במשפחה. הוא נשוי, ואב לשלושה ילדים. את אשתו, מאפרה בטלוויזיה, הוא פוגש בעיקר בשעות העברה. הבנים אינם עוסקים בספורט, אך יודעים להעריך את רמת השידורים.

להוציא שידור בטלוויזיה שלט זה לא סיפור פשוט. הוא אומר, זו עבודה סופר-מורכבת ומסובכת. אנשים בבית, שלחצים על הכפתור — זה בכלל לא מעניין אותם, ובצדק, הקהל הישראלי רוצה לראות כל דבר, אבל הטלוויזיה שלט לא בגויה לזה לא מפני שהוא לא יודעת ולא מפני שהוא לא רוצה, אלא מפני שהוא לא יכולה. אין לנו בעיה של ידע או כשרון, וגם לא של מטיביות, שזה הדבר העיקרי. כשהצופה לוחץ על הכפתור ורואה שידור, זו תוצאה של אלפי גורמים. הבעיה, שזה סיפור יקר כל כך, משוט סכומי ענק, וכיותו חשידור ממקסימום עלו לנו 120,000 דולר, אלה מחירים שאיש לא שמע עליהם. זו מחלקה יקרה, התעניינות בעולם מכיח תחרותי הספורט היא עצומה ולכן כל הוועדות המארגנות מצולות את זה.

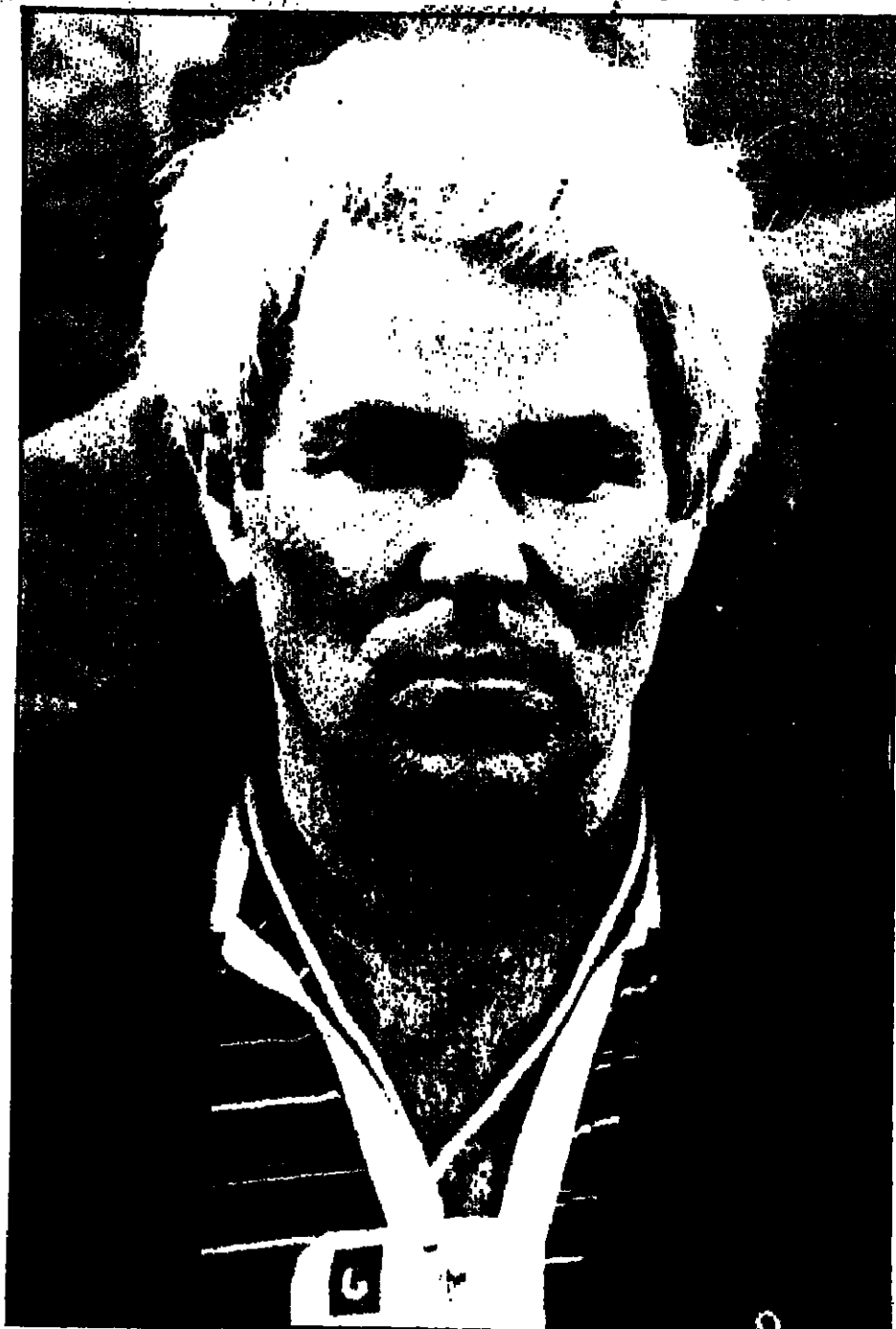
לא קיים שום דבר

חוץ מספורט

הוא לוקח כל שידור בריצות תחמית. נאבק על כל דקת עם המנהלים. מוכן לצאת למלחמת כרי לחשי אישור להעביר עוד תחרות, ועוד משחק, ועוד מחצית, גות את הלב. כשהוא מריב על העבודה, הוא נמשע כמו שילוב של מ'ס ומאמן רוח צוה, מאבק עד הסוף, דבקות במטרה, לא להיכנע. במחלקה שלו אומרים שהוא משוגע על עבודה עד כדי סירוק, הוא עובר שכעת ימים בשבוע, שישי ושבת עומדים יותר מכל השאר צריך להכין ולשר את משחקי הליגה הלאומית. כשהיה כתב ראשי של המחלקה, וגר בתליאבי, מצא את עצמו חקוע באמצע הלילה באולטן, ובשאר לישון על ספה עלובה, לבוש בבית הטלוויזיה. הוא היה הכתב הטוב ביותר בספורט מאז הקמת הטלוויזיה עד היום. היה לו חוש גרד לוויית צילום, וכשרון לערוך את מה שקרה במגרש לשלוש דקות של סרט בלתי נשבת. להכירי מבמה קולנוע שלו, גם ידע על מה הוא מרבי. חוץ מזה חנן בסגולה בידרה בטלוויזיה, הוא הבין שהגשה וקריינות הם לא תחומם שלו, והשאיר אותם לאחרים. את אורלי יניב, למשל, הוא מספח כבר שנים, ורואה בדאבן לב איך מחלקת החדשות שואבת אותה אל חיקה.

למעלה תב'ל יש גם צד שני הוא לא רואה שום דבר חוץ מספורט. המגרש הוא עברו עניין של חיים ומות, הוא יכול להלחץ עד היסטריה, הוא לא משתבש מסיננים תזניגים, הוא מסוגל להיות ילדוני. עכשיו, כשמשרד הספורט בחוששה, הוא יושב במשרד כמו ילד שלקח לו את המשחק, כמו מהמר עלי, בתמונה על הקיר, יש לו פה גרלן שאנו כבר הצליח להרגיז רוחות של מנהלים ומנכ"לים.

למה היה צריך 12 איש במקסימום? אנהנו שידור עם תוצות חכי קטן, כמה חכי. גרלון של שעות אנשים שביקרו אנהנו לא חשקו רב, כזה, ולכן חקירות. שלום לא חשבה. עלות האנשים ששלחנו היא קטנה ביותר על יד תוצאות תכנית. חתת מעשרה את מהסר הכלי מביאים לי לדוגמא את דרן, ששם משרדים משחקים רק על קלי שר במגרש, אפילו בלי הסכי מיצילי מקואלפן, אתה לא ידע מי חשקתים שרצים לך מול, והעניין, אן זו תדוגמא שאנהנו צריכים ללמוד ממנה. למס 160 מירנות שולחנת שרצים למקסימום, כי תן למר את וסכניקת חדרשית של דרן קטעה עיקרית. ששידורים מחלי ברמה של אולימפיאדת ארביע העולם אנהנו משרדים מעבדות שיתר איך מתפעלים עמדת שידור כזה איך משיגים אותה? זה עולה המון כסף, אבל זה מינימל. ואלרואי שותף יכולים להראות את המלטיני מולקס, במקום את המלטיני המלכ בירלינג, ואם לך שותף מותחם את המשרדים בשיתוף עם מוני גרלשן או עם מירנות, אבל כל מנהל כן עולה 5,000 דולר.

יואש אלרואי: לא להכניע ולא להרים ידיים

הספורטאים שייבחרו, רקע ופרשנות. כמכיר נערכים במחלקה להבאת שידורים מאלישות העולם בשחייה, שבת ייפשו בבריכה לראשונה זה שנים רבות, שתיני ארצות הברית ומורה גרמנית שידורים מאלישות אירופה באולימפיקה קלה, ומאלישות ארצות הברית בטניס.

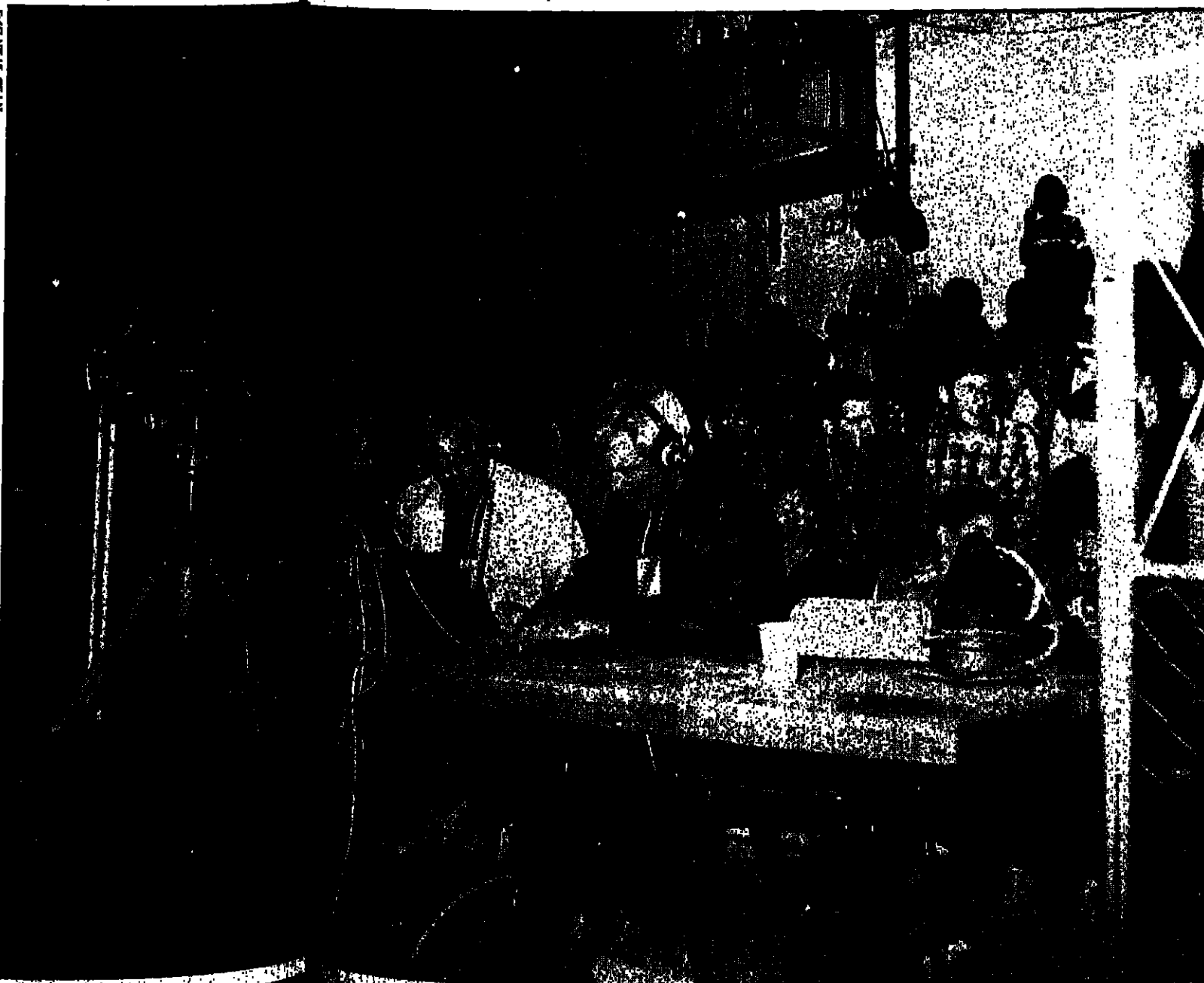
את כל הפרייקטים האלה ימשיכו לעשות מתוך משרד חצי קיבוצי חממית של הטלוויזיה, עם צוות קטן ללא שום מרופרזיה לכמות המשרדים: שישה אנשים במשרה, ארבעה פרילנסרים קבועים, ועוד ארבעה מדמגים.

יואש אלרואי מצביע על הקיד בעיתים נוצצות. יש שם מבחני חסיכה ממוסרים של המנהלים בעקבות המבצעים הגדולים אולימפיאדת, בגייר-עולם. זה כמו צליש קבר, הוא אומר, יש לו גם חוקים עבים של סקעי עיתונות. כל מלה שנכתבת על הספורט מנוקטת, כשהוא עובר עליהם הוא מתעצבן מחרש. לעיתונים יש עבודה קלה. שולחים רבע כתב ומצדדים ריחוחים של סוכנויות חריעה, ויש להם סיקור מחלי במזרח אס. כשהוא פוגש כתוב את עמיתו מתחנות טלוויזיה זרות, יש לו סיבה טובה לקנא. המקסימלי, למשל, סיקור את הגביע עם 150 מצלמות 555 נידות שידור, אני מרגיש לידם כמרפזן שחלל את העדר לבר, שרואה מוכן חליבה חריש.

גם המשכורת כאן קיבוצית. אני מקבל משכורת כמו מכירת חקק. ואני גותן בוח את כל חיי, ורואה בזה ממעל חיים. מה המשיביות העבודה אותו רבד כמו ברפת באפיקים, או ראינו ברפת ממעל חיים, או כנבנות, או במססור.

מלה וטוסק ועלי נעצרים עלי מי הם מקיימים את שלוחת הדברים הכי חשובים שישו? מעולם לא נכנעו ולא היינו חיים. ● והכוח במשימת חיתת עיקרון ● היתה בהם נאמנות, למע שיש בתוכם, וטוסק גולד לוחית אלור, ובכיל מחמר עלי ופלר. למי שלוחת על הכפתור — כל זה לא מעניין אותו, ובצדק, תא רואה שוב את יניב וארלי, את התחרותיות בצמרת הליגה, ומה ושם משחק אל תוך הלילה ודרמה האמיתית, תשר את הוידור בצירוף מרופים של

על את שיתוף

התחרות הקמר משוגב, גם בשם גלערי

שנה
אחד
ימים
שבע
אלי
לח
אדם

